

naša luč

1974

1

D 194624

AJDOVŠČINA

je mesto v Vipavski dolini, kjer se cesti iz Hrušice in Trnovskega gozda stikata z glavno dolinsko cesto, gospodarsko in kulturno središče Vipavskega in pomembno prometno kri-

naselja Celeia, v srednjem veku sedež mogočnih Celjskih grofov, sedaj živahno industrijsko, trgovsko, kulturno in turistično središče. Ogleda vredno je staro mestno središče s portali, vežami, stopnišči in hodniki pod oboki, grofija, nekda-

dru Dolenjske je pokrajina nizkih, položnih, zaobljenih goric, kjer se vrstijo njive, travniki, vinogradi in gozdovi, med njimi se vijejo potoki in večje vode. Ribes in divjad, topla poletja in mrzle zime, kiselkasti cviček in prijazna pokrajina — to je Dolenjska. Življenje je skromno, ljudje pa dobrovoljni, šegavi in gostoljubni.

abeceda slovenije

žišče. Priseljeni Slovenci so kraj imenovali po ajdih (= poganih) Ajdovščina. Mesto ima značilne ulice in stavbe. Stolp med topoli ob Hublju je ostank rimskih utrd.

BELA KRAJINA

je nizko in valovito kraško ozemlje med Gorjanci, Kočevskim hribovjem in Kolpo. Ima milo podnebje z dolgimi poletji. Značilna zanjo je težka zemlja, na njej mnogokje še „steljniki“ — breze in praprot, po bregovih pa vinogradi in zidanice. V osamljenosti obrobne pokrajine se je skoraj do zadnjega časa ohranilo mnogo starih običajev in posebnosti. Tu je polno naravnih in kulturnih zanimivosti, možnost kopanja in ribolova v Kolpi, zimskega športa pa na bližnjih vzpetinah.

CELJE

je mesto ob zavoju Savinje, naslednik davnega rimskega

nji spodnji grad Celjskih grofov, opatijska cerkev, zapor „Stari pisker“.

ČRNA

je stara rudarska vas in gorsko letovišče med Peco in Uršljo goro, kjer se stekajo gorski potoki v Mežo. Zanimivo je gorsko podnebje in rastlinstvo.

DOLENJSKO

zavzema svet med Ljubljanskim barjem, Savo, Gorjanci, Kolpo in kraškimi planotami, ki se vlečejo od Kostelskega do Krimske Doline, po katerih ubira železnica svojo pot od Ljubljane v Novo mesto, ločijo Dolenjsko gričevje od Dolenjskega krasa. Kraški svet sestavljajo planote, porasle s košaticami gozdovi, s planot se dvigajo čokati vrhovi, v planote pa je vglobljena vrsta kraških polj. Po njih tečejo ponikalnice, med jamami slovi Taborska jama. Dolenjsko gričevje v je-

GORNJA RADGONA

je obmejno, najbolj severno mesto Jugoslavije, raztegnjeno ob cesti, kjer se gričevje Slovenskih gorc z Grajskim hribom dotika Mure in je star prehod čez reko. Zanimivi so prostori na Grajskem hribu, stari Špital in stara znamenja.

HALOZE

so lapornato gričevje južno od dolnje Dravinje in Drave med Makolami in republiško mejo pri Zavrču, na jugu naslonjeno na apnenčasto Dončko goro in Macelj, razčlenjeno z globoko zajedenimi dolinami. Po slemenih so razložene vasi. Osojni bregovi so pokriti z hostami, prisojni pa z vinogradi, ki dajejo dobra haloška vina.

IŠKI VINTGAR

je soteska Iškega Krimom in Mokrcem, eden najbolj slikovitih koščkov narave v bližini Ljubljane. Iška ima na svoji poti proti Barju globoko zajedeno deber, ki je od sovodnji z Zalo naprej obdana z visokimi pečevnatimi bregovi. Pešpot gre proti jugu deloma ob vodi, deloma po skalnatem bregu.

Naslovna stran:

Otroci iz bohinske Srednje vasi v belem veselju.

9D 1126/1979

In kolesa se vrtijo nazaj...

To je le doseglo odprto pismo jugoslovanskih škofov v slovenskem prostoru (objavljeno v „Družini“ 21. okt. 1973), da je vsaj za hip zaprlo sapo tistim, katerim je bilo predvsem namenjeno. Kako drugače naj razumemo trenutno prenehanje dotedanjih množičnih napadov na Cerkev po domačem časopisu, ko se je že vsakemu pisunu zdelo potrebno, da mora vzeti škofo v uk, ne nazadnje v uk o pravem krščanstvu.

Žalostno je, da se morajo jugoslovanski škofje potegovati za pravice vernih, ki so po vseh demokratičnih deželah na svetu same po sebi umevne in ki jih celó Jugoslavija prizna — na papirju. Pismo bo pa ostalo za zgodovino pomemben dokument: nekako uradni seznam vsaj nekaterih neprijetnosti, ki so jih v določeni dobi slovenske zgodovine domači Cerkvi povzročali domači zagovorniki določenega svetovnega nazora.

Neprijetnega občutka ob ugotovitvah škofovskega pisma se je hotela Verska komisija v Ljubljani znebiti z žalostno-smešno trditvijo, da to, kar škofje v pismu ugotavljajo, ne odgovarja resnici. Ali je mogoče to trditev razumeti še kako drugače kot tako, da so jugoslovanski škofje ali tako neinteligentni, da ne vedo, kaj se doma dogaja, ali pa tako nepošteni, da zavestno izkrivljajo resnico? Sicer pa, kateri domači škof bi si tudi samo iz čisto zunanjih razlogov upal trditi nekaj, o čemer ne bi bil prepričan, da stoođtostno drži?

S škofovskim pismom se je skušal potem spoprijeti še ta in oni. A vsa ta spoprijemanja so ostala silno bleđa in so se končno vsa skrščila na do smešnosti ponavljani očitek klerikalizma. Tako ostaja slej ko prej res, kar je zapisal v demokraciji (na Opčinah pri Trstu) živeči slovenski pisatelj Alojzij Rebula: „Danes je slovenski kristjan izločen od vseh vzvodov politične in ekonomske moči, kulturno kvečjemu toleriran, odrinjen, ne glede na njegovo duhovno širino, pod poniževalni skupni imenovalc klerikalca.“

Cerkev doma se bo tudi po novi ustavi in po škofovskem pismu, vse tako kaže, še naprej smela gibati v dokaj utesnjenem prostoru: bogočastje, verski pouk v cerkvah in skromen verski tisk bo njen življenjski prostor.

Za čistkami v partiji in za napadi na Cerkev so prišli na vrsto kulturniki.

„Partija zahteva sedaj tudi od kulturnikov, da si obesijo ‚razredni znak‘ in ‚služijo delavskemu razredu‘. Grozi ura čistilcev, v besedah močnih aparatčikov, komoščarjev in značajnih mask, doba bedne malenkostnosti in strašljivega znižanja kulturne ravni.

Sedaj prihaja v filmu ‚rdeči val‘ s pompozno novo izdajo partizanskega mita (‚Sutjeska‘ z Richardom Burtonom kot Titom je bila le znak za začetek).

Pod stalno zaporo se nahajajo pisatelji. Posebno neprijeten je te tedne položaj marsikaterega sodelavca tiska, radia in televizije. Pri informacijskih sredstvih ima v bodoče iskati kaj le tisti, ki more uresničevati politiko ZK.

Prvič je bil sedaj sprejet v beograjskem univerzitetnem svetu sklep, da se je treba pri volitvah novih učnih moči ozirati na to, ‚ali nekdo upošteva marksistični svetovni nazor pri svojem učenju in javnem delovanju in ali podpira vodilno vlogo ZK v družbi.“ (Süddeutsche Zeitung, München, 27. nov. 1973).

naša luč

1974

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 23
januar 1974

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	2 angl. f.
Avstrija	70 šil.
Belgija	170 bel. fran.
Francija	17 f. fran.
Italija	2000 lir
Švica	15 š. fran.
Nizozemska	11 n. gold.
Nemčija	14 n. mark
Švedska	17 š. kron
Avstralija	4,5 av. dol.
Kanada	6 kan. dol.
ZDA	6 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Erscheinungsort:
Klagenfurt
Verlagspostamt:
A-9020 Klagenfurt

Printed in Austria
P. b. b.

1

-tudi doma teče življenje naprej

POKOJNINE

S prvim januarjem 1974 bodo pokojnine povišane za 11% in 70 din. Pokojnine borcev bodo izplačevali pavšalno do končnega obračuna. S tem bo vsaj nekoliko vsklajeno sorazmerje s porastom življenjskih stroškov in standarda.

POŠKODBE PRI DELU

Lani je v Sloveniji bilo okrog 50.000 poškodb na delovnem mestu. Zaradi tega je gospodarstvo izgubilo milijon delovnih dni. To je presežek državnega povprečja.

REDUKCIJA ELEKTRIKE

V septembru in decembru je zaradi nizkega vodnega stanja in popravil na termoelektrarnah v Velenju in Trbovljah nastala precejšnja gospodarska zguba za mnoga podjetja. Posebno sta bili prizadeti tovarni dušika v Rušah in aluminija v Kidričevem, ki sta vezani izključno na elektropeči. Na boljšem so bili trgovci, ki so lahko prodali vse zaloge sveč in petrolejk.

SMUČARIJA

se v Sloveniji zelo naglo širi. Zna ne zimsko-športne centre na Voglu, Kranjski gori, Golteh in Pohorju neprestano povečujejo in zboljšujejo. Prav tako je zrasla cela vrsta drugih manjših smučišč. Vseh žičnic je že preko 150.

ZDRAVILA

Slovenci porabimo štirikrat več antibiotikov kot drugod po svetu. V splošnih ambulantah se dobe zdravila, katerih uporabo lahko predpiše le bolnišnična diagnostika. Tako je za mnoge, ki jemljejo zdravila, to bolj škodljivo kakor koristno.

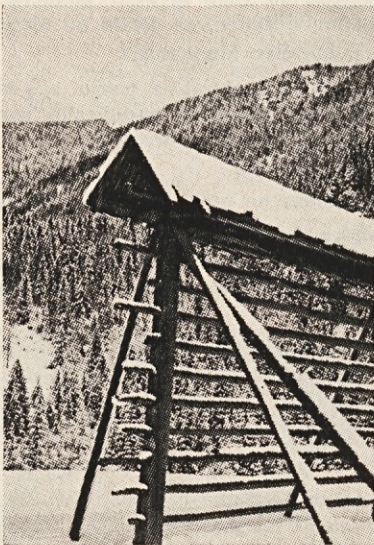
NAJSTAREJŠA SLOVENKA

je Zofija Mur iz Maribora, ki bo 4. maja 1974 praznovala svoj 103. rojstni dan. Njen recept za dolgo življenje: „Vsa leta sem preživela v zadovoljstvu in skromno. Nisem užila veliko dobrega, pač pa sem veliko delala in mirno živela.“

Letalo nad Triglavom

Kozolec — slovensko znamenje — v snegu

NOBELOVCI

Cankarjeva založba v Ljubljani je začela pripravljati več let zaporednih izdaj z deli Nobelovih nagrajencev po svetu. Obsežena bodo predvsem literarna dela najsлавnejših pisateljev naše dobe, ki se trudijo, da bi dali boljši smisel in obogatili naše življenje. Prva zbirka bo izšla v kratkem (osem knjig). Letošnji Nobelov nagajenec Patrick White je uvrščen v II. letnik slovenskih nobelovk.

65 LITROV PIVA

na leto je povprečje za minulo leto v Sloveniji. V letu 1966 je Slovenec popil povprečno 20,2 litra, leta 1971 že 40 litrov. Potrošnja hitro napreduje predvsem zaradi dostopne cene. Kljub veliki proizvodnji piva imajo pivovarne finančne težave predvsem zaradi 70% davka, ker ni v sklopu živil, ampak alkoholnih pijač.

*

CELJE. — Akcija za nakup aparata, ki pomaga odkrivati rakasta obolenja, je predvsem pri Ženski zvezi naletela na odličen odziv. Z raznimi dobrodelnimi akcijami in nabirkami želijo čimprej zbrati potrebnih 50 milj. sdin, kolikor stane aparatura.

CELJE. — Grad Lemberg pri Strmcu so letošnje poletje prekrili. Pripravljajo pa tudi druga obnovitvena dela, da bi ostal ta zgodovinski spomenik pričevalec svojega časa.

ČRNA na KOROŠKEM. — V hribovski vasi Javorje so odprli novo moderno podružnično šolo. 33 učencev ima tehnično izpopolnjen pouk. Poleg šole so dobili v tem kraju tudi telefon ter se tako povezali z ostalimi kraji. Lani pa so si zgradili vodovod.

DREŽNICA. — Prijazna vas pod Krnom in Polovnikom je ponovno zaživela. Idilika pastirskega in planšarskega življenja sicer vedno hitreje izginja, vendar možnost za-

poslitev v tovarnah zadržuje razseljevanje. Letos so dobili novo asfaltno cesto, ki jih povezuje s pet km oddaljenim Kobaridom. Vedno bolj se prebujata tudi kmečki turizem. Tu je tudi znana božjepotna cerkev, posvečena Srcu Jezusovemu. Romarjev je vedno več. Prav v teh višinah se ljudje počutijo bližje svojemu Stvarniku.

DRAVOGRAD.— Ob osnovni šoli so odprli novo, sodobno urejeno športno dvorano. Opremljena je s tribunami za gledalce in vsemi po-

trebnimi prostori. Prvi so se v njej pomerili najboljši mladi košarkaši Jugoslavije na „turnirju republik“.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA. — 1,274.700 do sedaj izšlih goriških mohorjevka za Slovence v Italiji ima velike zasluge za vero, narod in kulturo. Pred 50-timi leti jo je ustanovil škof Sedej. Zaživela je ravno v času, ko se je na Primorskem začelo preganjanje vsega, kar je bilo slovensko. Knjige, ki so v velikih nakladah prihajale med primorsko ljudstvo, so bile največje orožje proti narodnemu

in kulturnemu zatiranju. Danes nadaljujejo svoje poslanstvo s prebujanjem in klicem k zvestobi med Slovenci na Tržaškem, Goriškem, v Benečiji in Kanalski dolini.

GORNJA RADGONA. — V vseh vzgojno-varstvenih ustanovah občine je vključeno nekaj nad 300 otrok. Predšolskih otrok je v občini z 20.000 prebivalci okrog 3.000. Urejeno varstvo in vzgojo ima le vsak deseti otrok. Tudi položaj šol

(Dalje na 10. strani)

recimo bobu bob!

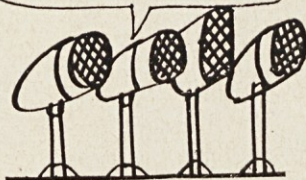
Ozki in zaprti krogi so rakaste tvorbe, ki se krčevito otepajo zdravnikov.

Kdor pove, česar ne bi smel, sliši, česar ne bi hotel.

Reflektor in referat imata več skupnega kot začetni zlog: oba osvetlujeta stvari samo s tiste strani, kot si sami želimo.

Marsikdo je pozabil, da se je boril za boljši svet in ne samo za boljšo pokojnino.

**VERJETNO NE BO
NIČ Z ZIMSKIMI
POČITNICAMI.**

Da lahko tuliš z volkovi, potrebuješ mikrofona.

Če preveč ploskaš, te boljše dlani, če preveč kritiziraš, pa glava.

Ali je mogoče z dolgimi govori povezati konec plače z začetkom meseca?

Iz temne preteklosti si je že marsikdo ustvaril svetlo prihodnost.

Tudi v pravopisu imamo samo znak za vprašanje, ne pa tudi za odgovor.

verska prenova v sloveniji

Za revijo Cerkev je škof dr. Janez Jenko, apostolski administrator za Slovensko Primorje, odgovoril na vprašanja o pastoralni prenovi na Slovenskem. Iz odgovora objavljamo najvažnejše trditve.

Kaj menite o prenovi krščanskega verovanja na Slovenskem?

Živimo v Sloveniji, ki pripada Socialistični federativni republiki Jugoslaviji. Kakšen odnos ima ZKJ do vere in verskih skupnosti, vemo. Skoraj bo preteklo trideset let življenja v novi socialistični stvarnosti, v kateri ima vodilno vlogo marksistična ideologija, ki izpoveduje nazor, da je vse snov, a vera v Boga in posmrtnost je le bolesten odraz nezdravih političnih

in gospodarskih razmer, ki jih socializmu v tako kratkem času še ni uspelo premagati. Ker ima ta nova ideologija vso podporo oblasti, se, razumljivo, krepko širi.

Seveda je velik del slovenskega ljudstva ohranil katoliško vero in jo skuša ohraniti tudi svojim potomcem.

Sedanji politični in ekonomski razvoj prinaša s seboj propadanje kmetijstva, zlasti zasebnega, ter razvoj industrije. Posledica tega je upadanje prebivalstva na podeželju, rast mest in industrijskih središč. Delovna moč se seli, išče dela in kruha tudi v inozemstvu. Vse to vpliva na vernost našega ljudstva.

Velik dogodek v življenju vesoljne katoliške Cerkve je bil zadnji

vesoljni zbor. Sprožil je velike spremembe. Cerkev se odpira vsem ljudem dobre volje, z vsemi ljudmi in skupinami je pripravljena razpravljati o stvareh, ki so v korist človeštvu in sožitju med narodi in državami.

V katoliški Cerkvi je bilo že takoj po drugi svetovni vojni precej živo, le da pri nas, ker smo bili politično zelo izolirani od zunanjega sveta in nismo na splošno imeli ne moči ne časa za kulturne stike s tujino, za te stvari nismo vedeli. Vsi vemo, da se v zadnjem desetletju duhovi tudi pri nas krešejo.

Odrasli ljudje, ki hodijo v tovarne in urade, izgubljajo polagoma zvezo z župnijo, opuščajo nedeljsko mašo in versko hiraajo. Ločitev duhov se je po drugi svetovni vojni poglobila. Že poprej smo imeli po deželi nekaj nevernih, sedaj je njihovo število naraslo. Večinoma ni to posledica prepričanja, ampak je do tega prišlo zaradi političnih okoliščin: iz želje, da jim bo bolj prijetno in lažje v sedanjem življenju. Po mestih in industrijskih središčih je praktično nevernih ljudi še več. Ljudje, ki so zapustili domačo hišo na deželi, navadno zapuste tudi podeželske običaje in tudi versko prakso.

Kaj moremo pričakovati v bližnji prihodnosti, če se bo sedanje stanje nadaljevalo? Še nadaljnje ugašanje vere. Močan dejavnik v tem je naša sedanja osnovna šola. Država ima monopol nad šolo in vzgojo. Te šole naj bi po izrečni želji in volji prosvetnih oblasti vzgajale marksiste, mladino, ki za vero ne bo imela nobenega posluha. Če morajo katoliški starši pošiljati svoje otroke v skupne državne šole, za katere nosijo enaka

on,
ona

bremena kakor neverni državljani, imajo pravico zahtevati, da v šoli ateizem nima nobene prednosti pred katoliško vero.

Kakšna sredstva naj služijo verski prenovi?

Prva naloga duhovnikov in vernikov je, poglobljati se v Kristusovo razodetje in ga z vsemi razpoložljivimi sredstvi oznanjati še drugim. Vsakemu rodu ga je treba približati v njemu razumljivi govorici. To se dogaja s katehezo, pridigo, pisano besedo, tečaji, duhovnimi vajami, razgovori, debatami itd. Ne smem reči, da naši duhovniki zanemarjajo svojo službo. Nikakor pa ne moremo biti zadovoljni z današnjim stanjem na področju evangelizacije; zlasti je daleč premajhen delež laikov. (Velika težava je, če katehistinja nima pravice biti zavarovana.)

Kako pa uporabljamo sredstva milosti? Po krstu sprejme vsak kristjan nadnaravno življenje. Podeljevanju in razvijanju tega življenja služi duhovnikova posvečevalna oblast.

Liturgična obnova teži za tem, da bi verniki bolj umevali vse, kar se pri maši dogaja in kar se v zakramentih deli, da bi se bogateje iz teh virov hranili. Na tem področju so še ogromne razvojne možnosti.

Ob duhovnih obnovah, tridnevnicah, duhovnih vajah, daljših in krajših romanjih naj bi si prisvojili misli koncila.

Kaj mislite o prenovi нравnega življenja pri nas?

Ob boljših življenjskih pogojih pozabljam o Boga, dušo in večnost. V vsakovrstnih telesnih užitkih vidi vse več ljudi edini cilj svojega življenja. Ob skrbi za boljše kos kruha, lepše stanovanje, večji zaslužek se skruni Gospodov dan, se opušča nedeljska maša, pozablja na molitev. Alkoholizem narašča, uničuje mlade delovne moči, razbija družine.

Istočasno se širi kajenje. Že
(Dalje na str. 8)

svet je varno v božjih rokah

Vera, ki jo živiš polno, vsebuje že tudi upanje. A radi bi nekoliko bolj poudarili toploto in veselje naše verske vdanosti. Zakaj upanje je tista plat vere, ki smo po njej gotovi, da je svet varen v Bogu in da ga Bog ljubi.

Upanje ni navaden optimizem, ni le sončno pričakovanje. Resnično upanje je utemeljeno samo takrat, kadar zbuja zaupanje končna resničnost življenja. Temelja krščanskega upanja sta božja resničnost in Kristusovo vstajenje, pa poleg tega tudi božja dobrota. Tega zaupanja si sami ne moremo dati: dar Duha je.

Bog ima dobre namene z vsakim človekom. Cerkev to veruje. Nihče ni izključen iz božje milosti. Pregarjalec lahko postane apostol, bogokletnik svetnik. Nasprotnika ni treba uničiti, temveč ga povabiti, naj vstopi. Vsak človek je določen za srečo. Nihče ni odpisan. To ni tako samo po sebi umevno, kakor bi kdo mislil. Komunistem na primer pozna med danes živimi take, ki so večno izključeni. Kapitalist ne more postati proletarec, nikoli. Izginiti mora, ne se spreobrniti, ker menijo, da se ne more spreobrniti. Ne zaupajo vsemu človeštvu. Krščanstvo pa zaupa. Vsak komunist lahko postane kristjan, pogosto celo zelo dober kristjan.

Mnogo človekoljubov ima zaupanje v človeštvo. Toda manjka jim zaupanje v vstajenje in zato so v nekem pomenu ljudje brez upanja. Njihovemu zaupanju v človeka manjka sidro, po katerem je krščansko zaupanje neomajno: Jezusova dobrota, ki lahko človeku podari novo rojstvo.

Kdor bi kot kristjan veroval, da je Bog od vsega začetka nekatere ljudi izključil iz svoje

ljubezni, bi bil krivoverec, ker bi oznanjal, da je Bog razodel nekaj, česar ni razodel.

Tik zraven upanja je potrpežljivost: trezna, a ljubezni polna budnost. Ujeti hočeš sleherno iskrico dobrote v dejanjih drugih ljudi, sleherno iskrico resnice v njihovih besedah, ne da bi se dal zagreniti, ne da bi se vdal maščevalnosti. Ta nemaščevalnost je med najbolj dragocenimi krepostmi naših dni, v katerih se srečujejo tako različna mnenja. Naj nam upanje v Boga da potrpežljivost, da se ne bomo nikdar zaprli, nikdar zakrknili.

S tem, da pripadamo Jezusu, že imamo v sebi ljubezen, smo že ljubeči ljudje. To je dar božji. Ta dar je hkrati naloga: „Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in vso dušo in vsem mišljenjem! To je največja in prva zapoved. Druga pa je njej enaka: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!“

Ljubezen je največja med vsemi krepostmi. Pričujejoča je v vseh drugih krepostih: vztrajnost, modrost, umerjenost, ljubeznivost, pokorščina in dobrotljivost so vredne samo tedaj, ko imajo v sebi ljubezen, ko so oblika ljubezni.

Vsakdo ve, kako lahko se naša ljubezen izrodi, ko skrivaj vendarle iščemo sami sebe. Da se ne bi motili o tem, so v Kristusovi besedi in besedi njegove Cerkev še druge zapovedi kot kažipot k čisti ljubezni. Na Jezusovo naročilo „Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem!“ se nanaša npr. zapoved Cerkev, da enkrat na teden, v nedeljo, obhajaj evharistijo. Na Jezusovo naročilo „Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!“ se nanaša npr. njegova prepoved zakonolomstva.

Po Holandskem katekizmu

vital vider

zakonca - se poznata?

V zakonu je posebno važno, da se mož in žena med seboj vedno znova iščeta in najdeta. Gre za to, da vsak temeljito spozna najprej sebe, nato še svojega zakonskega partnerja, da tako lahko najdeta medsebojni stik, skladnost. To je pravilo, ki omogoča reševanje vseh zakonskih težav. Brez tega medsebojnega stika, ko se mož in žena vedno znova iščeta in najdeta ter se usklajujeta, ni globoke in trajne ljubezni, ki edina zmore reševati zakonska vprašanja.

Važno je, da mladi zakonci, ki želijo imeti lep zakon, nekoliko premislijo, kaj naj delajo, kaj naj opustijo, da bo njihov zakon res srečen. Zavedati se tudi morajo: kakršen bo njihov zakon, takšno bo tudi življenje nji-

v šoli evangelista marka

ново vino v nove mehove

Nato je šel Jezus iz Kafarnauma k morju.

Šel je h Genezareškemu jezeru, ki se je imenovalo tudi Tiberijsko morje. Jezero je 21 km dolgo, največ 11 km široko in 48 m globoko in leži 208 m pod morsko gladino. Na sploh čista in sladka voda je pitna, predvsem pa bogata rib. Na vzhodni in zahodni strani pada steni podobno 500 m visoko gorovje k bregovom jezera.

Ko je bil v Levijevi hiši pri mizi, je z njim in njegovimi učenci obedovalo mnogo cestninarjev in grešnikov, kajti mnogo jih je bilo, ki so hodili za njim.

Levi je apostol in evangelist Matej. Verjetno je bil kot zakupnik v službi Heroda Antipa pri mitnici v Kafarnaumu. Cestninarji ali mitničarji so bili nižji davčni uradniki, ki so na mitnicah pobirali pristojbine za ceste in mostove, pa tudi za rimske oblastnike. Ker so bili okupatorjevi kolaboracionisti in ker so dostikrat ljudi odirali, so bili pri Judih na najslabšem glasu. Stavili so jih v isto vrsto s pogani in očitnimi grešniki, razbojniki in roparji. Kljub temu se Jezus ni pomišljal sprejeti Levija med svoje učence.

Ko so pismouki izmed farizejev videli, da je z grešniki in cestninarji, so govorili njegovim učencem: „Kako da

vaš učenik je in pije s cestninarji in grešniki?“

Jezus je ležal s precej naraslo skupino svojih učencev in mnogimi cestninarji, Levijemi poklicnimi tovariši, in z drugimi, ki so veljali za javne grešnike pri mizi v Levijevi hiši. Judje so ležali bosonogi, udobno naslonjeni na levem komolcu, ob nizkih mizah na preprogah in blazinah, ki so nudile prostor po trem osebam. — Farizeji so bili judovska versko-politična stranka, ki so pretirano natančno izpolnjevali Mojzesovo postavo, duha postave in svojo notranjost pa zemarjali. Zaradi navidezne pobožnosti in sovraštva do Rimljanov so imeli velik vpliv na ljudi. Kristus jih je ponovno imenoval hinavce. — Pismouki so veljali za strokovnjake v vseh vprašanih postavah in s tem vere in civilnega prava. Ti so se pohujševali nad Kristusom, ker se ni oddaljil od „brezbožnežev“, ampak legel z njimi k mizi, kar je pomenilo na Vzhodu posebno prijateljstvo, in ker se je mudil v hiši, polno poganškega ozračja. Ali ni on sam daleč od Boga? S takimi sumničeni so hoteli zabiti klin med učence in Jezusa.

Ko Jezus to sliši, jim reče: „Zdravnika ne potrebujejo zdravi, ampak bolni. Nisem prišel klicat pravične, ampak grešnike.“

Jezus odgovori s starim pregovorom. Ker brez Kristusa sploh nihče ne more biti pravičen, je jasno, da govori tukaj z ironijo o tistih, ki se imajo za pravične in h katerim spadajo farizeji, ki pa prav v tem trenutku grešijo proti ljubezni do bližnjega. Njih samozvana pravičnost ovira ponižnost in zaupno predajo Bogu, kar oboje je potrebno za pravičnost in kar oboje je mogoče prej najti pri tistih, ki so ožigosani za javne grešnike, kot pa pri njih.

Učenci Jezusovi in farizeji so se postili. Pa pridejo in mu poreko: „Zakaj se učenci Janezovi in učenci farizejev postijo, tvoji učenci pa ne?“

Za vse Jude je veljal kot obvezni postni dan le veliki spravni dan: bil je izraz pokore in žalovanja. Farizeji pa so se postili vsak ponedeljek in četrtek, ker so si hoteli nabirati zaslužnje. Zdi se, da se je Janez Krstnik s svojimi učenci pridružil temu ravnanju, a iz pravih namenov.

Jezus jim odgovori: „Ali se morejo postiti svatje, dokler je ženin pri njih? Dokler imajo ženina med seboj, se ne morejo postiti.“

Sedaj je čas veselja, kajti ženin je tukaj in svatje leže z njim pri mizi. In naj bi se postili? Jezus pri tem misli na svojo navzočnost.

Pridejo pa dnevi, ko bo ženin od njih vzet, in takrat, tiste dni, se bodo postili.

Prišel bo čas žalovanja, ko bo ženin svatom za nekaj časa po božjem sklepu odzvet. Tedaj se bodo svatje postili v znamenje žalosti.

Nihče ne prišije na staro obleko zaplate iz neudelnega blaga; sicer nov našiv od stare še kaj odtrga in nastane še večja luknja.

Valjanje blaga je naredilo blago nepremočljivo in je obenem preprečilo, da se ni kasneje v vlagi uskočilo. Pri valjanju se je uskočilo za polovico. Prišiti novo krpo iz neudelnega blaga na staro obleko bi bilo nespametno, saj bi krpa obleko še bolj raztrgala, ko bi se zmočila in bi se uskočila.

In nihče ne deva novega vina v stare mehove, sicer vino mehove razžene in bo uničeno vino kakor mehovi. Novo vino je marveč treba devati v nove mehove.

Meh — sešita ovčja ali kozja koža, redkeje volovja ali kamelja — služi še danes na Vzhodu, zlasti potujočim beduinom, kot zelo prikladna posoda za mleko, vino in vodo in je odporen na potovanjih. A sčasoma se mehovi odrgnejo. Starejši so manj prožni kot novi, zato pri kipečem vinu manj odporni. — Z obema podobama je hotel Jezus povedati tole: Zunanje versko ravnanje izvira vselej iz verskega gledanja. To pa je pri farizejih in Janezu zastarelo, prav tako pa njihovi postni običaji. Spremeniti običaje, ne da bi spremenili tudi versko gledanje, bi stvar samó poslabšalo, ker bi uničilo skladje med človekovo vestjo in njegovim ravnanjem.

Zgodilo se je, ko je v soboto šel skozi setve, da so njegovi učenci spotoma začeli smukati klasje. Farizeji so mu govorili: „Glej, kaj delajo v soboto! To ni dovoljeno!“

(Dalje na str. 9)

hovich otrok. Vpliv staršev na otroke je silno važen, ker je otrok nedopovedljivo vezan na življenje svojih staršev. Ko si torej prizadevata za srečen zakon, se pravzaprav borita za srečno življenje svojih otrok in za srečo njihovih bodočih zakonov.

Seveda pa nobena lepa stvar ni zastoj, zato se tudi za srečen zakon zahteva nekaj poguma in odločnosti: da tisto, kar je potrebno, res storita, nepomembno ali napačno pa opustita.

Ko sta se prvič srečala, sta drug v drugem začutila neko privlačnost, neki čar. Lahko je to način oblačenja, govorjenja, smeha, hoje, način pristopa k sočloveku... Bile so stvari, ki so vama bile všeč.

Takrat so drugi, ko so vaju gledali, govorili: „Kaj pa ta na njej vidi?“ Ali: „Kaj le vidi na njem? Jaz ne vidim ničesar!“ Vidva pa sta drug na drugem nekaj videla.

Seveda, dalj ko sta se poznala — posebno, ko sta se

že poročila — bolj sta odkrivala, da marsikaj le ni tako, kot se vama je videlo prvič. Čim bolj pa se mož in žena poznata, tem manj je možnosti, da bo zakon nesrečen. Poznati drug drugega je eden osnovnih pogojev za zakonsko srečo.

o

V zakonu gre za neko skladnost, da dva „gresta skupaj“, kot se pravi. To pa ni vselej odvisno od tega, če sta si nekako enaka: oba se navdušujeta za glasbo ali sta oba optimista ali oba pesimista. V drugem zakonu se zakonca med seboj dopolnjujeta: on je pogumen, ona plašna, on pesimist, ona optimist.

Pravzaprav pa ni važno neko nasprotje ali neka enakost med možem in ženo. Važen je način, kako se to usklaja med njima. Gre za to, da se zakonca čimbolj uskladita.

o

Pomembno je tudi vprašanje, kaj pravzaprav hočeta doseči s svojim zakonom. O vsem tem se morata med seboj pomeniti. Odgovoriti je treba na vprašanja: Kaj ti želiš? Ti, kot človek, kot žena, kot mož? Kaj pričakuješ? Kako naj jaz kot tvoja žena ali kot tvoj mož ravnam s teboj? Kaj so tvoje in kaj njene, njegove pravice in dolžnosti? Kaj misliš, katere so pravice in dolžnosti tvojega sozakonca?

Preden sta se spoznala, sta že imela bolj ali manj izdelane pojme o zakonu, vsak svoje. Zdaj, ko sta poročena, je to treba uskladiti. V našem življenju je tisoč stvari, ki si na videz tako nasprotujejo. Tisoč vsakdanjih malenkosti je, ki jih je

(Nadaljevanje s 5. strani)

osnovnošolci se ponašajo s cigareto v ustih. Kajenju se udajajo mlada dekleta in noseče ter doječe matere, čeprav bodo njihovi otroci vse življenje nosili posledice materine lahkomišelnosti. Alkohol in nikotinu se danes pridružuje še uživanje mamil.

Naravni spremljevalec vseh teh naslad je splošna razbrzdanost. Pod vplivom Zahoda, pornografske literature, filma in televizije se mlajši svet predaja spolnemu izživljanju kot najvzvišenejšemu cilju človeškega življenja. Javnost se v veliki meri norčuje iz nosečnic, nagovarja jih na splav. Na družine s tremi in več otroki kažejo s prstom kot na nazadnjaka. Katoliško Cerkev slikajo kot tirana, ki s svojimi moralnimi zakoni zaslužuje samo še naivne ljudi.

Mladostni kriminal se množi in postaja vedno večji problem za našo domovino. Tega vprašanja ne bomo rešili z novimi vzgajališči, ampak tako, da se mati vrne iz tovarne k otrokom.

V zadnjih letih ugotavljamo po mnogih naših župnijah, da je več mrličev kot rojstev, a stari ljudje so vedno bolj zapuščeni.

Kam vodi ta potrošniška miselnost, je jasno. V samomor naroda.

Katera so važnejša področja prenove našega apostolata, posebej pastoracije?

Kdor je prebral koncilске odloke, bo lahko ugotovil, da so pri nas nekatera področja katoličanom zaprta. Koncil govori, kako

naj bi se katoliški laiki posvečali politiki, javni upravi, vodstvu in na takih mestih skrbeli za posvetitev sveta.

Za katoliške izobražence je pri nas življenje izredno težko. Če hočejo ostati verni in tudi na zunaj z udeležbo pri nedeljski službi božji pokazati svojo vernost, bodo težko dobili ustrezno službeno mesto, kajti tudi ob samo približno enaki kvalifikaciji bo dobil mesto tisti, ki je po verskem prepričanju na drugi strani.

Tudi nam duhovnikom je vstop v mnoge družbene zavode in ustanove zaprt, zlasti kjer se nahaja mladina. Čeprav starši zahtevajo pismeno, naj otroke iz civilnih zavodov pustijo k verouku, se jim to zaradi dnevnega reda ne dovoljuje. Edino v bolnišnicah in domove za onemogle more priti duhovnik.

Ob robu mest rastejo bloki in

privatne hiše. Tam pa redno primanjkuje primernih cerkva in potrebnih duhovnikov. Boleča so ta vprašanja in rešitve jim ni videti.

V čem uresničujemo in v čem ne uresničujemo zadosti smernic 2. vaticanskega koncila?

Če se po šestih letih vprašamo, koliko se je po naših župnijah razvilo sodelovanje laikov v dušnem pastirstvu, v verskem življenju župnije, bomo morali priznati, da so rezultati bolj pičli.

Še med nami duhovniki se zavest skupnosti, enotnosti in ljubezni s težavo prebija. Vsi še precej globoko tičimo v okovih pretirane zaprtosti vase, nenačelnosti in samoljubja. Koliko več bi naredili po župnijah in dekanijah, če bi bolj steklo delo po skupinah!

treba nekako urediti. Vedno znova pride do nasprotij med moževim in ženinim mnenjem in to predvsem v malenkostih: način vstajanja, način kuhanja, serviranja, pospravljanja. To človeka lahko prizadene in povzroča napetosti.

o

Gre za to, da se razčistijo pojmi, kaj sta pričakovala od zakona, katere so tvoje pravice in dolžnosti, katere pravice in dolžnosti so njene. Iz leta v leto morata imeti bolj enoten pogled na zakon.

Važno je, da se sporazumeta, kaj bosta skupaj od zakona pričakovala. To je edina rešitev. V zakonu, kjer naj bi vladala ljubezen, ne sme biti nihče prizadet. Sporazumela se bosta, ne pa, da bo moral odstopati vedno isti. Važno je, da prideta na skupni imenovalec sporazumno.

V tem se tudi vidi, kako je zakon težak, kako predpostavlja zrele ljudi in da sta ga sposobna peljati samo človeka, ki se imata resnično rada. Človek, ki išče srečo v zakonu zato, da bo nekaj dobil, bo nujno nesrečen. Človek, ki je pripravljen, da bo dajal svojemu soprogu, bo nujno srečen, ker zakon sreče je odpoved za ljubljeno bitje. Pot, kako bosta mogla priti do skupnega imenovalca, pa je: imejta popolnoma svobodno in odkrito medsebojni stik; da se drug drugemu odpirata, da vesta, kaj čutita, kaj mislita, kaj upata, česa se bojita, da se torej razumeta in spoštujeta mnenje drug drugega.

(Bo še)

(Nadaljevanje s 7. strani)

Kar so učenci počeli, je bilo dovoljeno. Le po pikolovski razlagi sobotne zapovedi bi bilo trganje klasja prepovedano, češ da je to že žetev.

In rekel jim je: „Ali niste nikoli brali, kaj je storil David, ko je prišel v stisko in je bil lačen sam in kateri so bili z njim, kako je ob času velikega duhovnika Abjatarja stopil v hišo božjo in jedel posvečene hlebe, katerih ni bilo dovoljeno jesti drugim kakor duhovnikom, in jih dal tudi tistim, ki so bili z njim?“

David, drugi kralj Izraela (od približno 1012 do 975 pr. Kr.), je veljal Judom kot največji vladar. On je prišel v Nob k velikemu duhovniku Ahimeleku (Abjatar je bil njegov sin) in ga prosil pet hlebov. Ta je imel le posvečeni kruh in mu ga je dal, čeprav je bilo neposvečenim prepovedano jesti posvečeni kruh. Jezus hoče z zgodovinskim zgledom po-

vedati: če niti David, ki ga Judje tako cenijo, ni izpolnil nekega bogočastnega navodila, ker ni hotel pustiti svojih ljudi lačnih, kako naj bi potem smela farizejska dlakocepstva zavreti zapoved ljubezni do bližnjega?

In rekel jim je: „Sobota je ustvarjena zaradi človeka in ne človek zaradi sobote.“

Zaradi človeka je dal Bog sobotno zapoved: „Tvoj hlapec in tvoja dekla naj počivata kakor ti.“ Če izpolnjenje zapovedi po črki v posebnih okoliščinah ne doseže smisla zapovedi, človekove blaginje, marveč človeku celò škoduje, potem to gotovo ni po božji volji.

Zato je Sin človekov gospod tudi sobote.“

Jezus hoče reči: Kako ne bi smel Sin človekov, Gospod, brez katerega ni bilo dane nobene zapovedi, tudi vsako zapoved z oblastjo razlagati?

tudi doma teče življenje naprej

(Nadaljevanje s str. 3)

je slabo urejen. Od sedmih šol imajo le tri telovadnice.

IDRIJA. — Delavski svet rudnika živega srebra je sklenil, da dobijo rudarji jamski dodatek zaradi dražnje in trinajsto plačo.

JURŠINCI. — Konec novembra so odprli lepo prenovljeno šolo. Opremljena je s centralno kurjavo, sanitarijami in novimi učilnicami.

KIDRIČEVO. — V Dobrovcih, pri Sv. Marjeti in v Prepolju so odprli še zadnje odseke nove asfaltne ceste, ki povezuje Sv. Miklavž in Kidričevo.

KRMIN. — To mestece na skrajnem severovzhodu Furlanije je obrobno področje slovenskega življa v Italiji. Na pobudo narodnostne skupnosti je v polni dvorani Mestnega gledališča nastopalo sedem slovenskih zborov z Goriškega in Tržaškega. Zbori so želi navdušeno priznanje za kvalitetno petje. Koncert je imel posebno važno vlogo za narodnostno osveščanje.

KRŠKO. — Jedrsko elektrarno v Krškem bo gradila ameriška tvrdka Westinghouse, katere ponudba je bila ocenjena kot najugodnejša. To bo prva jugoslovanska nuklearna elektrarna. Veljal bo 134 milj. dolarjev. Prvo polnjenje tega reaktorja pa bo stalo 16 milj. dolarjev. Elektrarna bo imela moč 600 MW. Tvrdka bo postavila tudi dve plinski elektrarni na Hrvaškem in v Sloveniji. Zaupali so ji tudi otvoritev rudnika urana na Žirovskem vrhu.

(Dalje na 12. strani)

Kaj pravijo doma in po svetu

Z izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bralci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe! Op. ured.

KLIC TRIGLAVA

LENDAVA, 1. SEPTEMBER 1961.

LETO XIX. ŠTEV. 20

ZAKAJ SO SE SPET LOTILI CERKVE?

Kaj vruga je spet nagnalo slovenske komuniste, da so se spravili na Cerkev in na vero in da so obudili od mrtvih že stokrat od njih samih premagani klerikalizem?

Odgovor na to vprašanje lahko najdemo v skupščinskem govoru Emila Rojca, ki je dejal, da „dogmatskega svetovnega nazora, ki terjaja pokorščino in brezpogojno podrejanje... nikakor ni mogoče enačiti s pomenom nazora, ki je oborožen z znanstvenimi spoznanji o možnostih družbene osvoboditve. Zato pozicije, ki jo ima marksizem danes v naši družbi, ni mogoče razglašati kot svetovnonazorsko prioriteto marksizma na škodo vernih“.

V jeziku preprostega slovenskega človeka bi to pomenilo, da „nepopustljive partijske discipline, ki terjaja pokorščino in brezpogojno podrejanje... nikakor ni mogoče enačiti s pomenom vere, ki je oborožena z nravstvenimi spoznanji o možnosti človekove notranje osvoboditve. Zato je mesto, ki ga ima marksizem danes v naši družbi, mogoče razglašati samo kot borbo partije za oblast in njeno ohranitev na oblasti, ko ni odgovorna nikomur drugemu kot samo sama sebi ali pa samo svoji vodstveni klikli, kateri se mora podrediti vse, verno ali neumno, ji služiti, jo častiti in se zanjo žrtvovati, če ona tako ukaže.“

V tej preprosti analizi sedanjega stanja v naši domovini leži pojasnilo, zakaj nujno prihaja in bo vedno prihajalo do nesoglasij. Takšna stvarna analiza v bistvu pojasni, zakaj je spet prišlo do zadnjih napadov na katoliško Cerkev.

Vsakomur, ki je skrbno in neprizadeto zasledoval razvoj in peresni boj zadnjih mesecev, je moralo biti jasno, da niso cerkveni predstavniki čisto nič stremeli po nekakšni oblasti ali pa se izživljali v nekakem od časa zavrženem klerikalizmu. Škofje so bili, lahko celó rečemo, naivno potegnjeni v javni časnikarski boj, ko so iz čisto dobrih namenov povedali svoje mnenje o ustavnem načrtu, do česar so imeli kot državljani vso in polno pravico. To so verjetno storili tudi zaradi tega, da jim kasneje nihče ne bo mogel očitati, češ, zakaj pa niste odprli svojih ust tedaj, ko je bil čas in je bil ustavni predlog v javni razpravi.

Škofje so se zavzeli za uveljavitev določenih neodtujljivih pravic, ki jih verstvu priznava vsaka civilizirana in kulturna družba širom po svetu. Četudi so postopali v čisto dobrem namenu, so se s tem izpostavili nevarnosti, da bodo komunisti menili, da jim škofje osporavajo njihovo izključno pravico, ki si jo tako neznanstveno „znanstveno“ prilaščajo.

In točno to se je tudi zgodilo. Če k temu dodamo še tisto preprosto in naivno vprašanje v „Družini“, češ, pa vendar ne jemljete komunistične znanstvenosti marksizma resno, potem je jasno, zakaj je prišlo do komunistične eksplozije.

Vedeti je namreč treba, da s komunisti navadno ni moč govoriti normalno, to je tako, da nazadnje zdrava pamet odloči, kaj je prav in kaj ni. Ti ljudje niso samo napolnjeni z marksizmom od mozga do jeter, ampak so tudi obremenjeni z manjvrednostnim občutkom, če se tega zavedajo

(Dalje na str. 12)

Natočimo si čistega vina!

MESAR STRANKI: „ZA JUHO IMAMO ZAENKRAT SAMO ČLANEK O UVOZU GOVEDINE.“

Gospodinja mesarju: „Kako to, da je svinjske masti kar naenkrat zmanjkalo?“

Mesar gospodinji: „Kako ‚kar naenkrat‘, saj je že tri mesece ni.“

KAJ JE VAŠ SINDIKAT DO SEDAJ STORIL ZA OZIMNICO SVOJIH DELAVCEV?

● Priredil je piknik, na katerem smo lahko prav vsi nabirali gobe.

● Zdaj se šele posvetujemo, pomladi pa vas bomo seznanili s sklepi. (Predsednik sindikata)

● Nabavil nam je pralne praške, da se bomo lahko s čistimi robčki obrisali pod nosom.

LAHKO MI REČETE „DELAVEC“ DO KONCA ŽIVLJENJA, ČE MI PRISKRBIŠE VSAJ ENOSOBNO STANOVANJE.

„Kaj rineš v Italijo? A hočeš dobiti kolero?“

„Ne, ampak makarone, ki jih tu ni.“

„TOVARIŠ PREDSEDNIK, TIŠTE MOTIKE, KI SMO JIH PUSTILI NA ZADRUŽNI NJIVI, SO ZAČELE KLITI.“

„NO, ALI VAM NISEM VEDNO PRAVIL, KAKO DOBRO ZEMLJO IMAMO?“

„Kako vaši delavci soodločajo?“

„Tako, da povedo svoje mnenje.“

„In vi ga upoštevate?“

„Ne, običajno ga ne moremo.“

„Kaj vas pa ovira?“

„Objektivne težave in subjektivni faktorji.“

SODOBNA PRAVLJICA: „NEKOČ, V DAVNIH ČASIH, KO SO LJUDJE ŠE JEDLI MESO...“

Kadar gasilec gasi lastno hišo, tedaj ne govori o objektivnih težavah.

PROIZVODNI NAČRT SMO IZPOLNILI STOODSTOTNO: VSE SMO UVOZILI!

Skrbi me, kje bodo zdaj stanovali vodilni, ko gradimo samo delavska stanovanja.

PRAV ZARES JE ČUDNO, KAKO MOREJO LJUDJE GOVORITI O NAJLEPŠIH AVTOMOBILIH, NAJLEPŠIH VIKENDIH IN NAJLEPŠIH VILAH, DA SO PLOD — DEFORMACIJ.

„Hura, žena, staknil sem pol kile teletine! Spravi jo v zmrzovalno skrinjo, da jo bova imela 1985. leta za najino petdesetletnico poroke!“

PATRIOTI TUDI KRADEJO SAMO DOMA.

Smeh je edini način, da našemu direktorju pokažeš zobe.

ŠIROKA JAVNOST JE BILA OBVEŠČENA, DA JE KURILNEGA OLJA DOVOLJ. ZDAJ BI ŠIROKA JAVNOST RADA ZVEDELA SAMO ŠE TO, KJE GA LAHKO DOBI.

Natakar gostu: „Meso je sveže. Pravkar smo ga dobili iz Nove Zelandije.“

PRESNETA SMOLA, RAVNO SEM HOTEL ZAČETI VARČEVATI ZA STANOVANJE, SO SE PA VŽIGALICE PODRAŽILE!

Šef podšefom: „Odslej boste tudi vi odgovarjali za moje nape.“

Z VISOKEGA POLOŽAJA NAJLAŽE VIDIŠ, KJE SO ŠE PRAZNA DIREKTORSKA MESTA.

Avtomobilisti, ne jezite se zaradi bencina, to so samo začasne cene!

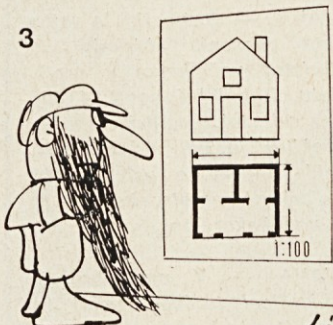
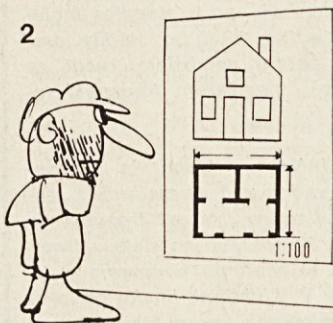
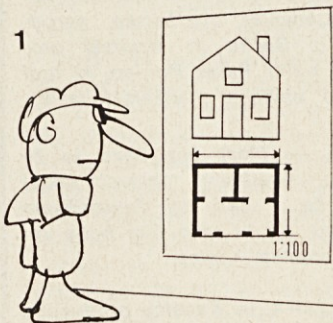
MALI OGLAS: NUJNO PRO-DAM OSEBNI AVTOMOBIL MERCEDES 220 SD IN KOM-

FORTNI VIKEND NA GORENJSKEM. OGLED V NOČNIH URAH ALI V MEGLI.

Imam nesrečen avto! Porabi več bencina, kot ga gre v rezervoar.

Po Pavlihu

BINE ROGELJ: NAČRTI

bine

(Nadaljevanje s str. 10)

SV. LENART. — *Mariborske livarne so v tem kraju odprle novo tovarno aluminijastih radiatorjev v zmogljivosti 1600 ton letno.*

LENDAVA. — *V Prekmurju imata župniji Lendava in Dobrovnik veliko večino madžarskih vernikov (80%). Kljub temu da je za župnika in kaplane težje delo, ker imajo vernike dveh narodnosti, uspešno zedinjajo ljudi pri skupnih naporih. Konec novembra so imeli ljudski misijon. Verniki obeh narodnosti so skupno vodili priprave in okrasili cerkev. Misijon so vodili duhovniki madžarske narodnosti iz Bačke in jezuitski provincial pater Pavel Berden, ki tudi odlično obvlada madžarski jezik.*

LITIJA. — *Most čez Savo je že končan. Gradisovi delavci sedaj hitijo še z deli pri železniškem nadvozu, da bi tako čim boljje rešili prometne konice.*

LJUBLJANA. — *Kasetna produkcija RTV Ljubljana je izdala prve tečaje učenja tujih jezikov s kaset. Do sedaj je izšla prva stopnja angleškega jezika, ki ji bo sledila druga. V načrtu so izdaje kaset za italijanski, nemški in francoski jezik.*

LJUBLJANA. — *Mamil in tihotapev je vedno več. Gram hašiša stane 30 dinarjev. Največ trgovcev je Turkov, ki potujejo na delo v Nemčijo in si spotoma pomagajo s trgovino. V Ljubljani imajo že precej bolnikov zaradi mamil na zdravljenju predvsem pri mladih.*

LJUBLJANA. — *Slovenijo je letos v desetih mesecih obiskalo sto tisoč turistov več kakor v prejšnjem letu. Zabeležili so 1.843.366 turistov, od teh polovico tujih. Vseh nočitev je bilo 6 milijonov. Slovenski turizem je ustvaril 160 milj. dolarjev prometa, kar je za tretjino več kakor lani.*

LJUBLJANA. — *V novembru je bil v Ljubljani teološki tečaj za študente in izobražence, namenjen za versko izobraževanje in duhovno oblikovanje. Posebej so*

(Dalje na str. 34)

(Nadaljevanje z 10. strani)

ali ne. Kako naj si sicer razlagamo, da mora biti prav vsaka njihova politična ali nepolitična poteza vezana na neko, za vse večne čase „znanstveno“ določeno marksistično teorijo, ko ni njihova lastna pamet ali vest vrhovni osebni sodnik, kaj je prav ali nápak, kaj je dobro ali slabo?

Če k temu še dodamo, da so med njimi mnogi osebno ali dedno obremenjeni z zločini, ki jim jih njihova vest od časa do časa le očita, in da tedaj ne morejo najti nobenega drugega izhoda iz zagate kot samo v svojem „znanstvenem“ marksizmu, potem je še bolj jasno, zakaj so odgovorili na škofovske predloge tako odvrtno.

Tistim na vrhovih, ki odločajo o vsem, je seveda prišlo vse to kot naročeno: ne le, da je dobila strahotno pusta in moreča ustavna debata s tem nekoliko barve, ampak je tudi zadobila vsa ustavna kampanja neko obliko borbenosti, ki ni sicer poprečnemu državljanu čisto nič potrebna, je pa gotovo kot zrak in voda potrebna poprečnemu partijcu, da bo tako njegova pamet kanalizirano zaposlena in ne bo zahajala na stranpota.

Čeprav je v bistvu šlo za dobronamerne in upravičene škofovske predloge, ki so v običajni demokratični družbi samo po sebi umevni in upravičeni, jih je vendar partijsko vodstvo izkoristilo do skrajnosti in v njih odkrilo „razrednega sovražnika, ki ogroža našo socialistično družbo“.

Klic Triglava, London, 23. nov. 1973, str. 1.

NA SLOVENSKEM KRASU V ITALIJI — KAPITULACIJA ZA KAPITULACIJO

Za nas slovenske Primorce 8. september pomeni pokop fašistične diktature in začetek uresničevanja želja, ki so 25 let tlele v naših srcih in so včasih tudi s silo privrele na dan, kot pričajo bazoviške žrtve. Naši ljudje so bili 8. septembra 1943 vsi polni navdušenja, kot bi bilo vojne že konec in bi svoboda stala na vratih.

To navdušenje sem doživljal na Krasu v Opatjem selu in vem, da je bilo iskreno in upanja polno. Iskreno, ker smo želeli le narodno svobodo, upanja polno, ker smo pričakovali, da bo ta svoboda kmalu prišla na dan v Jugoslaviji.

V tem navdušenju so dvignili v Opatjem selu na glavnem trgu pred cerkvijo že 9. septembra popoldne ob 4. uri na drog, kamor so prej obešali italijansko zastavo, slovensko trobojnico, ki jo je pozdravila pesem *Od Urala do Triglava*.

Toda življenje te prve in edine slovenske trobojnice v Opatjem selu je bilo kratkotrajno. Še pred večerom so prišli od nekod, sneli slovensko zastavo z droga in jo zamenjali z novo, rdečo, komunistično. Slovenska zastava je kapitulirala pred rdečo in to na slovenskem Krasu. Pri njeni kapitulaciji so pomagali slovenski ljudje, slovenski komunisti.

To me je takrat zabolelo, da sem šel žalosten spat z mislijo: Kaj bo z našim slovenstvom?

Sedaj, po 30 letih, vidim, da sta bili žalost in zaskrbljenost povsem na mestu. Tisti kapitulaciji slovenske zastave v Opatjem selu, to se pravi kapitulaciji slovenstva pred nekim internacionalizmom slovenskih komunistov, je sledila po vrsti ena kapitulacija za drugo.

Naj omenim nekatere? UAIS po vojni (Antifašistično italijansko-slovensko združenje); plebiscitaren izbris slovenskih otrok iz slovenskih šol v Trstu septembra 1948 po znani informirojevski ekskomunikaciji Tita in jugoslovanske partije; razpust vseh slovenskih levičarskih strank in vpis v italijanske stranke, zlasti v italijansko komunistično partijo; ustanavljanje podružnic italijanske komunistične partije po vseh slovenskih vaseh; proslave italijanskega dnevnika „L'Unità“ po vseh slovenskih vaseh, proslave, ki pomenijo ples in italijanske govornice; vsakokrstne partijske proslave po slovenskih krajih, ki pomenijo le vdiranje italijanstva na slovensko podeželje, med slovenske delavce; zadnja med temi proslava ob bazoviškem spomeniku preteklo nedeljo.

Vse to in še marsikaj drugega pomeni s slovenskega narodnega stališča le kapitulacijo za kapitulacijo slovenskih komunistov pred nekim

(Dalje na 34. strani)

slovenci

po svetu

anglija

Voščila za novo leto smo že zadnjič sporočili. Pa naj vseno velja vsem prijateljem po svetu naša želja za srečno in božjega blagoslova polno leto 1974!

„Miklavža“ smo v Londonu lepo praznovali. Parklji so izvajali svoj nastop po opereti „Miklavž prihaja“ in Miklavž sam se je tudi s pesmijo predstavil. Seveda so bili najbolj otroci veseli lepih darov.

Sveto leto smo tudi začeli, dasi vsak v svojem kraju. V Londonu smo se nekateri udeležili začetne maše, ki jo je daroval nadškof Cowderoy v katedrali sv. Jurija na Marijin praznik.

Anton Gliha je dal svoj novi dom blagosloviti in mu želimo, da bi se zares dobro v njem počutil.

O Božiču pa bomo mogli sporočiti šele v prihodnji številki.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ. — Število sezonskih delavcev iz Slovenije je bilo lani

niže kakor prejšnja leta. Pa še tisti, ki so bili na delu, so odhajali domov s skrbjo, kako bo prihodnje leto; ali se bo še dobilo delo. Ob govorjenju politikov se ne moremo znebiti vtisa, da je sedem debelih (tolstih) egiptovskih let za nami in da prihajajo k nam manj ugodni časi.

Slovenske otroke je na praznik Brezmadežne obiskal sv. Miklavž. Pričakali smo ga v farni dvorani v Kleinmünchnu. Ker nekateri otroci bolj slabo slovensko razumejo, je moral govoriti po slovensko in po nemško. V spremstvu je imel dva angela in dva parklja, katerih so se nekateri otroci kar preveč bali. Vse navzoče otroke je Miklavž obdaril z malim zavojem.

Zlatko in Sabina Hauseder sta dobila bratca. Ga. Viktorija, ki živi z možem in otrokoma v Natternbachu, je 21. novembra v bolnici v Grieskirchnu rodila zdravega dečka, ki je bil na Marijin praznik v Haidu *krščen* in dobil ime Tomaž. Mati Viktorija je doma iz Plajnskove družine iz Dražencev, fara Hajdina pri Ptuju. Poleg nje je še pet drugih bratov in sester na tujem in sicer dve sestri na Gornjem Avstrijskem, trije bratje pa na področju Essna v Nemčiji. Vsi se veselimo družinskega prirastka in želimo, da bi bilo še kaj krstov, saj jih je na tem področju bore malo.

Spomin na „martinovanje“ v Tennecku. „Micke“ iz Schwarzacha v šaljivem prizoru.

SALZBURŠKA

SALZBURG. — Tudi salzburška skupina je *proslavila sv. Martina*. Maša je bila že v soboto zvečer in nato smo zavili k Jägerwirtu in smo tam preživel lep večer. Bogoslovci so pripravili več kratkih prizorov, ob katerih smo se lepo nasmejali.

Kakor vsako leto, so nam bogoslovci tudi lani decembra pripravili lepo *božičnico*. Advent in Božič naj bi nas vedno znova opominjala na božjo ljubezen do nas, kar je potrebno, ker je življenje včasih res dokaj trdo!

Med nas pridno prihajajo rojaki iz Freilassinga. Skrbi nas, kako bo z njimi v bodoče, ko je v Nemčiji prepovedano voziti se z avtomobili ob nedeljah. Bo treba pač vzeti navadni avtobus, čeprav ni tako pripraven kakor osebni avto. Upajmo, da ta prepoved nedeljske vožnje ne bo trajala dolgo. Poznalo se pa bo, če bi rojaki iz Freilassinga in okolice izostali.

HALLEIN. — Na sv. Katarine dan, 25. novembra, sta se doma v Črensovcih *poročila* g. Ignac Rajtar in gdč. Slavica Horvat. Oba sta doma v Trnju v Prekmurju. Ženin je prišel letos za očetom Ignacem, ki je že devet let na delu v Halleinu, da si malo več zasluži, tudi v Hallein. Novi družini želimo vsi blagoslov in srečo na skupni poti!

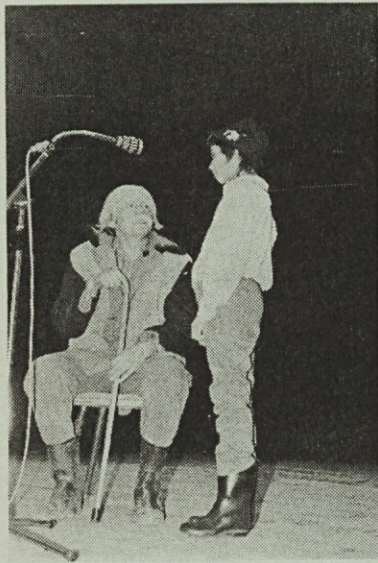

Pija Podgornikova pozdravlja g. Žagarja.

ŠTAJERSKA

GRADEC. — G. Janez Hafner, upokojeni župnik za Slovence na Štajerskem, se je preselil. Njegov naslov ni več na Theodor-Körner-Str. 111, ampak: Janez Hafner, Bergmannsg. 25 (Priesterheim), 8910 Graz, Austria.

Ciciban in dedek: „Naše luči“.

PREDARLSKA

Od naših majskih prireditev sem se nismo nič oglasili. Sedaj pa imamo nekaj več poročati. To jesen so nam namreč poslali naši škofje stalnega slovenskega duhovnika v osebi g. Janeza Žagarja, ki je doslej duše pasel v škofje-loških hribih. Je še razmeroma mlad, a prizadeven gospod in smo ga veselili.

Ta dogodek je bilo treba pr slaviti in se obenem zahvaliti našemu dragemu p. Štefanu Kržišniku, ki je doslej konec tedna prihajal med nas 170 km daleč iz cistercijskega samostana v Stamsu na Tirolskem. V soboto, dne 10. novembra, smo priredili kot po navadi v Rankweilu, *družabni večer* s pestrim sporedom. Poseben poudarek prireditvi je dala navzočnost častnih gostov. Med nas so prišli gen. vikar škofije Feldkirch g. prelat Glatthaar ter predsednik Delavske zbornice za Predarlsko, g. Bertram Jäger. Ti so stari znanci patra Štefana od začetka njegovega delovanja med nami pred osmimi leti. Dali so mu javno priznanje za njegovo dušnopastirsko delovanje ter mu izrekli zahvalo. Isto so storili naši rojaki. Tako je orisal njegovo delovanje v imenu rojakov dr. Anton Röger, ki je obudil spomine iz začetkov dušnopastirskega dela, za katero je dala iniciativo škofija v Feldkirchu. To je bilo v času, ko še nihče ni govoril o „Gastarbeiter-jih“, bodisi da jim je skušal pomagati ali pa se jih je branil, kakor se to dogaja spet v zadnjem času. Orisal je p. Štefana kot skromnega redovnika, ki pa se je v slovenski družbi popolnoma razživel in bil ves naš. Bolj kot njegovim besedam smo morali verovati njegovi preprosti osebnosti, ko nam je vedno govoril o ljubezni do bratov in do Boga.

Od njega so se poslovile deklice, ki so že na tujem zrasle v slovenskih družinah, kot n. pr. Gruškovernjakova in Podgornikova.

Novodošlega dušnega pastirja g. Žagarja je pozdravil štajerski

rojak Štefan Sever, ki je izrazil veselje vseh rojakov, da bo on mogel posvetiti več časa našim ljudem in posebno pripravi na tako važne zakramente, kot so krst in poroka.

Z g. Žagarjem se je začela nova doba v *šolski izobrazbi* slovenskih otrok. Hrvatski otroci so že eno leto imeli reden pouk materinščine, sedaj pa g. Žagar poučuje slovenske otroke zaenkrat v treh krajih.

Žal niso vsi rojaki pokazali potrebnega zanimanja za prijavo svojih otrok k slovenskemu pouku, ki se vrši v okviru rednega šolskega pouka, za kar je treba šolskim oblastem dati vse priznanje.

Tistim, ki svoje narodne dolžnosti še niso izpolnili, naj bo povedano, da se otrok v starosti do desetih let igraje nauči več jezikov. To ga nikakor ne ovira pri ostalem pouku, temveč nasprotno aktivira možganske celice za mnogostransko delavnost. To dokazujejo primeri iz različnih družin, ko zavedni slovenski otroci znajo nemščino bolje kot njihovi sošolci nemške narodnosti. Dandanes iščejo podjetja inteligentne sodelavce z znanjem slovanskih jezikov, zlasti jugoslovanske skupnosti. Na drugi strani morajo taki nerazgledani starši računati s tem, da bodo njihovi otroci praktično nepismeni, če se brez znanja materinščine vrnejo domov. Narodni in koristnostni motivi govoré torej v prid pouku materinščine.

P. Štefan je v svoji zahvali obujal spomine, kako je v slovenski družbi zopet našel v tujini domovino in kako ga je bolelo, če je prišlo med nami do nesoglasij. G. Žagar je podal svoj program za delo na dušnopastirskem in šolskem področju ter prosil vse za podporo v svojem delovanju. Tako smo prvi del programa doživljali z enim rosnim in z drugim smejočim očesom, kar se je izrazilo tudi v pesmih, ki smo jih skupaj zapeli.

Po tem prvem delu je sledil kratak kulturni program. Posebno je ugajal dvogovor med dedkom in

*Nagovor generalnega vikarja pre-
lata Glatthaar-ja s p. Štefanom in
g. Žagarjem v ozadju na levi.*

*Rankweil (Predarlska): Igralci
Finžgarjeve igre „Veriga“.*

Cicibanom po pesmi Otona Župan-
čiča: „Naše luči“. Enostavno in
doživeto je izzvenel v dvorano zad-
nji Cicibanov odgovor: „Vse je
mračno, duh nam seva, k Bogu po-
ta razodeva.“ Franc Felbar in Ni-
ves Podgornikova nam bosta osta-
la v trajnem spominu.

Druga posebnost je bila uprizo-
ritev Finžgarjeve ljudske igre „Ve-
riga“. Nismo še tako napredovali,
da bi mogli uprizoriti celo igro, a
podali smo nekaj značilnih prizo-
rov, katere je povezoval napove-
dovalec. Jezik te igre je prav finž-
garjevsko sočen in obenem kre-
menit.

Igralci so se zelo potrudili, tako
da svojih karakternih vlog niso sa-
mo odbrbljali, temveč je vsak svo-
jo vlogo polnokrvno doživel. Šlo
je na odru zares in trde besede
so padale, kot bi nekdo s sekiro
zamahoval. Kratka ljubezenska
medigra je bila polna življenja in
intrigantski Drnolec ne bi mogel
biti resničnejši. Gledalci so
dogajanje na odru pravilno vred-
notili in izrazili željo, da bi kdaj
priredili tudi kakšno daljšo igro.

Prireditvev je bila na Martinovo
nedeljo. Tudi ta plat prireditve je
prišla polno do veljave, ko so se
čez polnoč pridno vrtili pari na
plesišču. Pri prireditvi je bilo
okrog 400 ljudi, a jih je najmanj
še 200 hotelo noter. Zaradi ome-

jene zmogljivosti dvorane njihovi
želji žal ni bilo mogoče ugoditi.
Veseli nas, da naše prireditve už-
ivajo tako dober glas; ne nazadnje
tudi zaradi domačih godcev. Mo-
goče bomo morali drugič imeti pri-
reditve na dveh krajih.

belgija

LIEGE-LIMBURG

Naši pokojni: V Lanklaaru je v
Gospodu zaspala plemenita kr-
ščanska mati ga. Pavla Gorjan,
rojena Klopčič. Rodila se je v Tr-
bovljah. Dočakala je 75 let. Dolga
leta je bila vdova. Križi in težave
so često bili delež njenega življe-
nja. Zelo bridko so jo prizadele
težave in prenegla smrt njene
hčerke Eli, ki je zapustila 5 nedo-
raslih otrok. Vsi so jo poznali kot
prijazno in dobrodušno ženo.

Pokojna je vse svoje sile posve-
tila otrokom, česar ti niso poza-
bili. Ko je onemogla, sta jo hčer-
ka ga. Štefka in njen mož g. Jo-
žef vzela k sebi in zanjo skrbela
z vzorno zvestobo. Zapušča hčerki,
sina g. Ivana, več vnukov in vnu-
kinj, med katerimi je tudi č. g.
Emil Hriberšek, duhovnik v Char-
leroi. Na zadnji poti smo jo spreml-
jali v Eisdén-Cité. Žalujočim iz-
rekamo iskreno sožalje. Naj poč-
iva v miru!

Dva dni pozneje, to se pravi 17.
novembra smo se v Hoevezavelu
poslavljali od rojaka g. Ivana Bab-
ška, ki je dočakal 79 let in 6 me-

secev, kar je za rudarja kar lepa
starost. G. Babšek je bil izredno
miren človek. Od teh, ki so prišli
semkaj po vojni, ga je malokdo
poznal. Kot delavec je bil vesten
in pošten. Stara leta je preživel
pri sorodnikih v družini g. Albina
Župevc, kjer so zelo skrbeli zanj
in ga tudi spoštovali. Pogrebne
obrede v cerkvi in na pokopališču
smo olepšali s slovensko pesmijo.
Družina Župevc se zahvaljuje
vsem, ki so pokojniku izkazali
zadnjo pozornost. Ne pozabimo ga
v naših molitvah!

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

V mesecu novembru, ko se
spominjamo naših umrlih na Vse
svetnike in vernih duš dan, sta
nas zapustila kar dva rojaka s te-
ga področja. Dne 6. novembra je
umrl g. Hilarij Pečenko iz Tertre,
upokojeni rudar. V zadnjih letih
je bil večkrat zelo bolan, pa se je
vedno spet opomogel in je celo
mogel iti na obisk v domovino.
Tokrat je zopet iskal zdravja v
kliniki v Baudour, pa ni bilo več
pomoči zanj; opešalo mu je srce.
Pokojni Hilarij se je rodil leta
1906 v Srednjem (Primorska-Slo-
venija); pokopali smo ga na po-
kopališču v Tertrah 9. novembra.
Njegovi ženi go. Cvetki in otroko-
ma naše iskreno sožalje!

V dvorani v Melunu smo se pri „martinovanju“ prijetno zabavali.

V kliniki St. Joseph v Monsu je pa vsled možganske kapi nenedoma umrl g. Stanko Leskovec iz Flénu. Rodil se je leta 1921 v Podkrajju-Col (Primorska-Slovenija). Mlad je prišel v Belgijo in delal po raznih rudnikih do svoje penzije. Živel je skromno življenje, največ po kantinah, pa je bil „po svoje“ srečen in zadovoljen s tem, kar je imel. Pokopali smo ga na pokopališču v Flénu 19. novembra. Naj počiva v miru!

Naši rojaki v Melunu pri Parizu lani na Martinovo pred cerkvijo.

Dne 22. novembra, na praznik sv. Cecilije, se je v župni cerkvi St. Martin v Elouges poročila gdč. Marija Prem iz Jeličnega vrha (Idrija, Slovenija) z domačinom g. Jean-Yves Bekaer. Seveda je bil tokrat v cerkvi poročni obred v dveh jezikih: slovenskem in francoskem. Na svatbi smo navzoči Slovenci tudi zapeli nekaj pesmi novoporočencema v čast. Želimo novi družini obilo sreče in božjega blagoslova!

Ob priliki 25 let delovanja msgr. Emila Dejardina kot „responsable de la pastorale parmi les étrangers en Belgique“ je na *slavnostni akademiji* 15. decembra 1973, nastopil tudi naš pevski zbor „Jadrán“ iz Charleroi (moški in me-

šani zbor) in s tem zastopal vse Slovence iz Belgije. Seveda so na akademiji nastopile tudi druge narodnostne skupine: Poljaki, Madžari, Španci, Italijani, Rusi itd.

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15° telefon 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Krščeni sta bili Anita Patricia Bubnič, hči Antona in Velike, roj. Kuzmanovska, ter Štefka Želè, hči Alojzija in Kristijane, roj. Gdanska.

Franc Cerkvenik je v juliju zgubil doma v Dolnji Košani svojo mater Ivanko, za katero smo morili pri skupni maši 18. novembra.

Br. ALOJZIJ KLANČAR —
šestdeset let redovnik

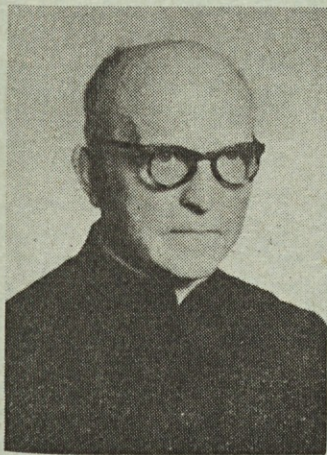
Dne 20. decembra lani je praznoval šestdesetletnico svojega redovnega življenja lazarist brat Lojze Klančar. To obletnico smo skupaj praznovali pri naši maši v nedeljo pred Božičem.

20. julija 1913 je mladi Lojze vstopil v Družbo lazaristov. Dan pred svojim vstopom se je pogovarjal s svojo materjo. Ko se je sonce že nagibalo proti zatonu, je svojo mamo z notranjo zaskrbljenostjo vprašal: „Kako bo sonce zahajalo meni jutri?“ Prišel je namreč dan, ko je potrkal na vrata lazaristov pri Srcu Jezusovem v Ljubljani, kjer ga je sprejel tedanji predstojnik superior Valentin Aržen.

Po petih mesecih priprave (postulata) v Ljubljani, je bil sprejet v noviciat v Gradcu in tako je 20. december 1913 preživel prvi

dan kot član lazaristovske redovne družbe.

V Gradcu je bil šest let. Po razpadu Avstrije je zahteval, da so ga poslali v slovensko provinco v Celje, kjer je ostal do leta 1925, ko je odšel v Prizren v Makedonijo. Tam je bil skoro štiri leta v Skopju pri svetniškem škofu Gnidovcu, ki je bil tudi lazarist. Ob tem svetniškem škofu je živel in oblikoval svojo osebnost. Ob 100-letnici njegovega rojstva je brat Klančar živa priča tega svetniškega škofa in je ves navdušen za njegovo beatifikacijo. Pri njem se je še bolj naučil vdano prenašati trpljenje. Ne more pozabiti besed škofa Gnidovca, ko je v nekem nagovoru dejal, da za kristjana trpljenje ni nesreča, ampak čast.

Lazarist br. Alojzij Klančar, Pariz, šestdeset let redovnik.

Leta 1931 je brat Klančar prišel v Dax, v južno Francijo, in tam ostal do leta 1951. Že 22 let pa živi v osrednji hiši lazaristov v Parizu, kjer z vso skrbnostjo in gorečnostjo spremlja delo naših misijonarjev na Madagaskarju in kjer z veliko pripravljenostjo pomaga pri slovenski službi božji, odkar imamo Slovenci od decembra 1969 sveto mašo pri lazaristih pri grobu sv. Vincencija Pavelskega.

Brat Klančar je bil rojen 5. julija 1896 v Rodinah, župnija Treb-

Ob krstu Remija Ivanca (Clermont-Ferrand).

nje na Dolenjskem. Rojen je bil v kmečki družini, kjer je bilo enajst otrok, ena njegova sestra je redovnica, njegov brat Leopold pa je marca 1970 umrl kot župnik v Kranjski gori. Gotovo sta njuna molitev in zgled pomagala nečaku Vinku, da je tudi on stopil na duhovniško pot.

Brat Klančar je v svojem življenju skromen, drugim pa vedno dober in postrežljiv, največjo srečo in moč pa najde v molitvi. Ob njegovi šestdesetletnici redovnega življenja se z njim veselimo in mu želimo še mnogo, mnogo let na tej poti.

MELUN (Seine-et-Marne)

11. novembra smo rojaki iz okolice in iz Pariza imeli v poljski cerkvi v Dammarie opoldne mašo, nato pa v dvorani poleg cerkve skupno kosilo in domačo zabavo. Za vse je bilo prijetno srečanje res doživetje in bo vsem ostalo v najlepšem spominu. Tistim, ki so srečanje pripravili, pa čestitamo in se jim zahvalimo, posebej Murnovim in Štimčevim iz Meluna in našima duhovnikoma iz Pariza. Hkrati še želimo, da bi se kdaj tako domače med sabo dobili.

LA MACHINE (Nièvre)

Zapustila nas je gospa Eva Rebernik. Po daljšem bolehanju je umrla lani 3. novembra in bila pokopana 5. novembra. Pokojna je bila rojena leta 1889 v Podvinu pri Planini na Štajerskem, v Francijo

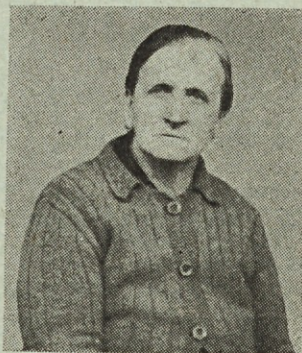
je prišla s svojo družino leta 1929. Do zadnjega je z največjim veseljem prebirala slovenske časopise in knjige, pa tudi na srečanje s Kristusom se je lepo pripravila. Naj počiva v miru, vsem njenim pa naše sožalje!

LANEUVEVILLE devant NANCY

Dne 4. novembra smo v župni cerkvi v Laneuville devant Nancy vsi tisti, ki smo bili pri slovenski maši, dali vedeti drug drugemu, da Slovencev v Nancyju in okolici le ni tako malo, kot bi si morda kdo mislil, ker je pač mesto le veliko in so raztreseni in da tudi lahko lepo zapojemo — toliko bolje seveda, kolikor več je v nas dobre volje.

Tudi tukajšnji župnik nam gre, hvala Bogu, zelo na roko. Dobra

Pokojna Eva Rébernik iz La Machine.

družina Maršičeva pa daje na razpolago svojo hišo, da se po maši, ker je zunaj le mrzlo, zberemo, pogrejemo in skušamo zvedeti, od kod je kdo in kdaj je prišel v Francijo, pa seveda tudi spijemo kak kozarček in kako pesem zapojemo. Kdo naj nas družijo, če ne Kristus in slovenska pesem?

Prihodnja maša, že zdaj javljamo, bo na zadnjo nedeljo v mesecu marcu ob pol 4 popoldne.

PAS-DE-CALAIS

Mesec družinskih praznikov je za nami. Nastopili smo leto 1974, ki naj bi bilo tudi za nas leto sprave med nami in Bogom!

Zakrament sv. krsta so prejeli: Mirko Bordiej 28. oktobra 1973 v Bruay-en-Artois, Katarina in Sandrina Sawrei 4. novembra 1973 v Méricourt-Mines in Natanael Zorko 2. decembra 1973 v Liévinu.

Zakrament sv. zakona sta si dala: Franc Guzelj in Kristjana Wujciak 3. novembra 1973 v Liévinu. Vsem iskreno čestitamo, naj jih spremlja božji blagoslov!

V boljše domovino so se preselili: Franc Tomc v lepi starosti 85 let. Preminil je v bolnici v Lensu 12. novembra 1973 in bil pokopan 15. novembra na pokopališču v Harnesu. Zapušča štiri sinove in hčerko z njihovimi družinami. Srčno dober je vzgojil svoje otroke v zavedne Slovence in ostal svoji materinski govoricl zvest do konca. Naj mu bo lahka tuja zemlja!

Dne 18. novembra 1973 nas je na Bruay-en-Artois nenadno zapustil Viktor Ilas, bivši podoficir tujske legije, star šele 48 let. Prepotoval je skoraj vse bivše francoske kolonije in pridobil kot vojak številna odlikovanja. Odlikovala ga je skrajna srčna dobrota, tako da ni delil samo znanim, ampak je odprl svoje radodarno srce vsakemu, ki je potrkal na njegova vrata. Pokopan je bil 22. novembra na pokopališču Fosse 6 ob obilni udeležbi rojakov in prijateljev. Naj ga njegova dobra dela priporočé božji Dobroti!

Dne 20. novembra je v Lensu po krajši težki boleznj zatisnila svoje trudne oči Neža Lamut, roj.

Brečko, pokopana 22. novembra na zapadnem pokopališču v Lensu. Dočakala je lepo starost 81 let. Na stara leta je zlasti rada prebirala slovenske knjige in bila ves čas zvesta bralka „Naše luči“. Rojena v Slivnici je prišla s svojim možem Avgustom I. 1924 v Francijo, kjer je lepo vzgojila in skrbela za svojo družino. Zapušča sina in tri hčerke z njihovimi družinami. Naj se odpočije od svojega truda!

Vsem svojcem preminulih naše sožalje!

Vsem rojakom v severni Franciji milostipolno novo leto 1974!

Stanko Kavalar

VZHODNA LOTARINGIJA

Razna sporočila za preteklo leto 1973 sledijo v naslednji številki, ko bodo še zadnji tedni decembra pretekli.

Tu sporočamo samo, da smo 5. decembra lani izgubili dobro slovensko mater *Jožefo Jelen*, roj. Podbornik, staro 78 let. Po dolgi boleznj se je poslovila od svojega dobrega moža in dobre družine. Verna, pridna, dobra mati je s svojim lepim življenjem dajala vsem rojakom lep zgled, da ji sledijo v živi veri, v modrosti in dobrotljivosti. 7. decembra je bila pokopana v župniji Porcelette, kjer je stanovala. Želimo ji večni mir, družini pa izražamo globoko sožalje!

Ob koncu leta 1973 pa je naša

naloga, da se zahvalimo vsem našim rojakom za vse dobrote, ki so jih izkazovali svojim družinam in vsem našim duhovnikom.

Tu je prilika, da se pristrčno zahvalimo „Naši luči“: Skozi celo leto je res odgovarjala svojemu naslovu: Svet je v temi, zato potrebuje luči! Da se resnica prav spozna, je treba čuti oba zvona — to je bilo pred očmi vseh, ki so vodili „Našo luč“: Svetu je treba poročati svetle in temne strani sedanjega sveta; le na ta način, je človek prav poučen. To je bilo z veseljem sprejeto od vseh, ki ljubejo resnico.

Bralci se iskreno zahvalimo g. uredniku, vsem sodelavcem, vsem dopisnikom, onim, ki raznašajo že dolga leta „Našo luč“ — skratka vsem, ki kakorkoli sodelujejo, vsa hvala in za bodočnost: Le pogumno napreji!

Vsem imenovanim in vsem rojakom doma in v tujini želim srečno, veselo novo leto!

Stanko

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Srečno novo leto!

Hvala! Tudi jaz želim tebi, da bi se ti v dvanajstih mesecih leta 1974 nič hudega ne pripetilo.

G. Engelbert in gospa Stanislava Igljč sta praznovala 15. 9. 1973 v Farébersville Cité (Francija) srebrno poroko.

Dobro! Ako mi res tako želiš, povej mi, kam naj grem!

Zakaj?

Saj vidiš: Nazaj ne morem; če krenem na levo, me bodo napadali desničarji, če na desno, bodo bili po meni levničarji; če uberem zlato sredino, pa me bo kmalu ta ali drug povozil. Mislim, da ni rešitve.

Kdo pravi, da je ni? Še dve poti sta: ena drži navzdol druga pa navzgor. Ne mislim, da se moras pogrezniti ter raziskovati podzemeljske jame. Tudi ti ni treba plezati na vrh Triglava.

Ne razumem te.

Poglej! Razum imaš in voljo. To sta dve perutnici, s katerima se lahko dvigaš vedno višje in višje. Kako?

Po pameti izbiraj vse, kar bereš, modre ljudi poslušaj in vsaj kakšno majhno uslugo stóri vsak dan temu ali onemu! To se pravi — osrečuj druge in srečen boš tudi ti!

No, prav! Če boš ti tako delal, bom tudi jaz. Na svidenje!

Poizkusiva! Stoodstotno ne bova uspela, nekoliko pa! Na svidenje!

italija

Kratek pogled nazaj: Že precej časa ni bilo nič slišati o nas, ki živimo na Apeninskem polotoku, zato danes nekaj več.

V Avstraliji je umrl lani 23. oktobra vsem Slovincem poznani pater Bernard Ambrožič, frančiškan. Bil je zelo požrtvovalen. Veliko je napravil za zdomce. Delal je z velikim veseljem in ljubeznijo do Boga in slovenskega naroda. Pripomogel je tudi k uresničenju velike zamisli — slovenskega zavoda „Slovenika“ v Rimu, saj je sam začel z zbirko. Bog naj mu povrne, v večnem domu z nebeškimi darovi!

Ob dnevu vernih duš smo se zbrali, da se z molitvijo spomnimo svojih pokojnih bratov in sester. To je postal že hvalevreden običaj. Tako smo se dne 4. no-

vembra zbrali pred cerkvijo sv. Lovrenca in šli nato v kapelico Propagande. Tam je opravil sveto daritev naš rojak iz Gorice Oskar Simčič, ki je s primernimi besedami očrtal krščanski pogled na smrt in na rajne. Lepo se mu zahvaljujemo.

11. novembra pa smo prvič porotali na novo rimsko pokopališče — Prima Porta. Tu počivajo med drugimi: častita mati Terezija Hanželič, predstojnica slovenskih šolskih sester, dalje rojak iz Kopra, ki se je ponesrečil na božični dan pred nekaj leti; upokojena učiteljica Zorka Kavčič in skromna gospodinjska pomočnica Terezija Avberšek. Zbralo se nas je kar lepo število.

Kakor smo na Campo Verano obhodili grobove naših dragih, kot patra Prešerna, pokojnega očeta rimskih Slovencev, tako smo se tudi tu vseh spomnili. Hvaležnost — krščanski spomin, mora biti tudi naša odlika. Na to nas je spomnil msgr. dr. Jezernik, ki je tudi opravil sveto daritev.

Dne 11. novembra smo tudi napravili majhen izlet. Povzpeli smo se na Monte Soratte. Čeprav nisimo prispeli do vrha, smo ob lepem dnevu občudovali z višine rimsko ravnino in uživali „poletje sv. Martina“. Sklenili smo, da bomo vrh „zavzeli“ prihodnjič.

Pokojna Zorka Kavčič se je v svoji oporoki spomnila tudi Slovenskega društva „Slomšek“ v Rimu in jo zato tudi posebej priporočamo v molitev.

Tudi sicer nas je poučila, kako mora biti naša vera živa v delih. Naj nas ta njena zadnja volja posebej opominja na dobroto in medsebojne pomoč in narodno zavest! Tudi na ta način pokazimo, da smo kristjani. Prvi kristjani se niso zastonj imenovali „bratje“.

Naše ponovno srečanje je bilo 2. decembra, ko smo pozdravili v svoji sredi Pevski zbor „Sv. Cecilija“, ki nam je zapel več lepih slovenskih pesmi.

Na Božič, 25. decembra, pa se bomo zbrali v Sloveniku, da bi

lahko občutili domačnost in lepoto našega praznika.

nemčija

ESSEN-OBERHAUSEN

Slovinci v Porurju smo v zadnjih mesecih imeli več zanimivih prireditev, ki so nas lepo povezovala med seboj. Prvo soboto v oktobru smo se zabavali pri Wieschermannu in Osterfeldu na veseli „vinski trgatvi“. Čeprav prireditelj tovrstne slovesnosti tudi že rojaki sosednjih slovenskih skupnosti v Kölnu in Altenessnu — prej smo jih imeli za vse področje samo tukaj —, smo imeli dokaj veliko udeležbo. Vsem pridnim sodelavcem iskrena zahvala za pomoč!

Prav posebej se spominjamo sedmerih godcev in pevcev ansambla „Murka“, ki je prišel med nas iz domovine. Od daleč so prišli, prinesli s seboj narodne noše in tako z velikim idealizmom pričarali v barvi in melodiji pristno vzdušje domače gorenjske veselice. Solistka pevka Jana Staretova iz Bohinja je že iz prejšnjih let poznana zamejskim Slovincem na Goriškem, saj se je celo skupina mladih fantov iz Števerjana navdušila nad njo in se poimenovala kot „Glasbeni ansambel Jana“.

Slovenski rojaki se iz srca zahvaljujemo dragi „Murki“ iz Lesc za nepozabni večer v njihovi družbi!

Naslednjo nedeljo je slovenska skupnost v Altenessnu v Kolpinghausu priredila svojo „vinsko trgatvo“. Izredno velika udeležba je bila najboljša pohvala organizatorjem. Da pa niso od sedenja zapale noge, je neumorno skrbel kvalitetni ansambel „Oto Lesjak“ iz Hildena.

Sedaj pa še žalostna novica: v nedeljo, 11. novembra 1973, zgodaj zjutraj je zgorela vsa oprema v glavni dvorani Kolpinghausu, kjer se redno zbirajo naši rojaki k prireditvam. Kmalu po polnoči so se razšli Nemci s svoje zabave.

Solistka Jana iz Bohinja (ansambel „Murka“ iz Lesc na Gorenjskem v oktobru 1973 v Oberhausnu)

Sabina Oblakova s svojim bratcem Benjaminom, ki je na naglo umrl 28. oktobra lani v Oberhausnu.

Šele zgodaj zjutraj je mimoidoči delavec zaduhal sumljivi dim in obvestil varnostne organe. Dragi naši rojaki v Altenessnu se sedaj nimajo kje srečevati, razen pri nedeljskih mašah. Naj bode ljubemu Bogu potoženo!

Za praznik vseh svetih se je na povabilo duhovnikov veliko naših rojakov udeležilo obiskov grobov pokojnih Slovencev. Na pokopališču Nordfriedhof smo se Slovenci iz Altenessna zbrali že ob 3. uri popoldne. Pobožnost je vodil rojak Stanko Čeplak, medicinski tehnik. Pripravil je zelo lepo premišljevanje. Hvalevredno je bilo, da so bili zbrani večidel mladi ljudje, kar pomeni visoko srčno kulturo — namreč to, da že mladi človek premišljuje o smrti, večnosti in odgovornosti življenja.

Tudi Slovenci v Sterkrade smo se na Vse svete zbrali v čisto novi cerkvi sv. Barbare. Tu smo imeli najprej bogoslužje božje besede v počastitev vernih duš. Potem smo kar na treh pokopališčih (v Sterkrade in v Osterfeldu na dveh) na vsakem grobu pokojnega rojaka zmolili očenaš. Zahvala vsem rojakom, da ste z nami vztrajali na obiskih do poznega mraka!

In še zelo žalostna novica: Na dan Vseh svetih smo hodili kropit trupelce pokojnega Benjamina Oblaka, sina Franceta in Tončke iz Sterkrade, doma iz Rakeka. Devet mesecev star je 28. oktobra ponoči na hitro umrl za otroško boleznijo. Na mrtvaškem odru je ležal pred nami tako srčkan, kakor bi padel angelček iz nebes med otožne jesenske rože. Naj izprosi pri Bogu za naše otročiče, da postanejo, ko zrastejo, zvesti kristjani in Slovenci, za prizadete starše pa prave tolažbe! Pokopali smo ga na vernih duš dan dopoldne pri cerkvi sv. Barbare.

Otroški praznik *miklavževanja* smo pripravili v katoliškem domu nemške župnije Srca Jezusovega v Sterkrade. Najprej smo se na praznik Brezmadežne udeležili večerne maše, potem pa šli v dvorano ob cerkvi. V začetku so se „odrezali“ pridni otroci naše sloven-

ske šole. Zapeli so naše mile domače pesmi. Posamič pa so se postavili naši harmonikarji, kitaristi, flavtisti in ksilofonist. „Ansambel Suzi“ je zapel tudi nekaj modernih nemških.

Potem je slovesno prišel „sveti Miklavž“. Pohvalil in obdaril je pridne otroke in jih vzpodbudil za naprej. Odrasli po „svetnikovem“ odhodu nismo hoteli domov. Zabavali smo se do polnoči. Na voljo smo imeli kranjske klobase, bogat srečolov in za ples poskočne viže slovenskih fantov iz Essna.

Ni slovenskega Božiča brez *polnočnice!* Kar nas ni preko zasneženih hribov in dolin odhitelo v domovino, smo se zbrali za božično noč v „naši“ sv. Barbare cerkvi v Sterkrade-Nord. Zopet so bili prvi naši otroci, ki so predvajali pred polnočnico *igrico* „Pri jaslicah“. Nastopali so Jožef in Marija, pastirci in angelci. Ob starih slovenskih božičnih melodijah smo se že pred mašo vživeli v božično skrivnost.

Pri slovesni polnočnici je otroškemu petju prisluhnila vsa cerkev. Nikomur ni bilo žal „ponočevanja“ in dolge poti, saj so nekateri prišli celo od Dortmunda in Kölna.

Dragim rojakom v novem letu vse dobro in čimvečkrat na svidenje!

KÖLN

Martinovanje: 17. novembra lani je bil za Slovence v Kölnu in okolici lep in prijeten dan. Pri večerni sv. maši smo se Bogu zahvalili za vse dobrote, ki nam jih je naklonil v tem letu: za življenje, za zdravje, delovno mesto, srečo, lepa doživetja, preizkušnje in za njegovo varstvo. Ljudsko petje je spremljal mladi Andrej Smodiš. Svoj prvi nastop je brezhibno izpeljal v veliko veselje vseh navzočih. Za uspeh mu iskreno čestitamo in želimo uspešnega nadaljevanja!

Po maši smo se preselili v župnijsko dvorano, kjer je bilo ob lepo pripravljeni dvorani, veseli glas-

Naš pevski zbor v Kölnu se večkrat poskuša uglasiti.

Krst Tanje Goričan v Kölnu v novem bogoslužnem prostoru.

bi „Blejskih fantov“ in zanimivih vmesnih točkah zares lepo in prijetno. Misel srečanja: „Nisem prišel samo zato, da bi nekaj prejel, ampak sem tukaj, da s svojo vredino podarim drugim nekaj veselja“, je ustvarila zares lep družinski večer.

Posebej se je potrudila skupina mož in žená, ki so žrtvovali precej časa za priprave in bili med veselico pravi mojstri v postrežbi in vodstvu. Isto nalogo so uspešno opravili že na prejšnjih srečanjih ter si tako nabrali dragocenih izkušenj. Svoje delo opravljajo z veseljem in brez pričakovanja povračila. Skupni naporji jih povezujejo v močno jedro slovenske skupine, ki s svojimi zamislimi vedno znova presenetijo ostale obiskovalce. Svoja redna srečanja imajo ob nedeljski sv. maši in v pogovoru po njej. Njihova duhovnika sva jim za vse še posebej hvaležna.

Zelo zanimivo srečanje je bilo v Bergneustadtu 2. decembra pri sv. maši. Bila je nedelja, ko se z avti ni smelo na ceste. Tudi vreme je bilo hladno in precej snega. Duhovnik je bil zaskrbljen, če bo lahko maševal, ker najbrž ne bo vernikov. Zato je vzel dva spremeljavalca iz Kölna.

Na veliko presenečenje pa so se zbrali skoraj vsi moški, ki se obi-

čajno udeležijo te sv. maše. Žene so ostale doma in varovale svoje družine. Maša je bila zares možka — molitev duhovnika in družinskih očetov. To je veselo dejstvo, da ni vse le zunanost, ampak tudi resnična vera srca.

HESSEN

V nedeljo, 4. novembra, smo imeli v naši župniji zelo velik praznik. Obiskal nas je ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič. Da smo bili res veseli tega obiska, ni treba posebej poudarjati.

G. škof je prišel v spremstvu dr. Janeza Zdešarja, delegata slovenskih duhovnikov v Nemčiji, že

v soboto popoldne. Prišel je pevec pozdravit med pevsko vajo ter udeležence tečaja za nemščino, ki ju imamo vsako soboto popoldne. Naslednji dan, v nedeljo, pa je g. škof imel kar veliko opravka. Bila je ravno prva nedelja v mesecu, ko imamo redno mašo na treh krajih. Najprej smo šli v Darmstadt, kjer je g. škof pridigal in spovedoval. Nato smo šli opoldne v Mainz. Tu je najprej spovedoval,

V dvorani v Frankfurtu je vsak hotel biti blizu škofa.

potem maševal in pridigal ter med mašo krstil Bojana Tavčarja. Tu se je zbralo še enkrat več ljudi kot po navadi. Kar 70 jih je bilo, od katerih je šla polovica k zakramentom.

Slovesnost je še bolj poživilo dejstvo, da so prvič že itak lepo petje spremljale orgle. Tako je bilo razpoloženje res praznično.

Ljubljanski pomožni škof dr. Lenič krščuje v Mainzu med mašo Bojana Tavčarja.

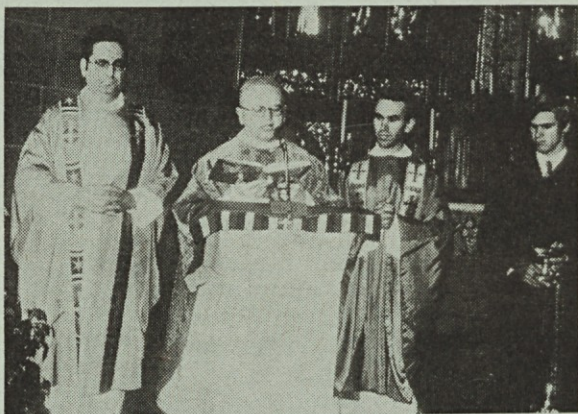
Popoldne je g. škof še enkrat maševal in pridigal v Frankfurtu. Tudi tu se je zbralo še enkrat več ljudi kot povprečno. Z njim sta so-

Naši rojaki v Mainzu po maši pred cerkvijo.

Somaševanje s škofom dr. Leničem v Frankfurtu.

maševala g. Zdešar in g. Kranjc. Eno najbolj razveseljivih dejstev ob škofovem obisku je to, da je šlo toliko ljudi k zakramentom. Po maši je bil sprejem v farni dvorani. V imenu župnije ga je pozdravil g. Plohl. Fantek v narodni noši mu je pa izročil šopek nagejnov v znak veselja in hvaležnosti. V govoru se je g. škof spomnil pokojnega župnika dr. Frančka Prijatelja, za katerega je tudi maševal in ob čigar pogrebu je bil prvič v Frankfurtu. Nato se je g. škof razgovarjal z vsakim navzočim na njemu lastnem načinu polnem domačnosti. Med spontanim petjem narodnih pesmi smo mu izrazili željo, da bi še kdaj, in to čimprej, prišel med nas.

STUTTGART-okolica

Mednarodno srečanje v Stuttgartu: V nedeljo, 2. decembra, smo imeli v Stuttgartu versko in prijateljsko srečanje petih narodov: Slovencev, Nemcev, Italijanov, Špancev in Portugalcev. Srečanje je organiziralo katoliško delavsko gibanje (Katholisches Werkvolk) Stuttgart-Ost.

V dvorani Raichberghalle nas je bilo nad 500 oseb zbranih pri službi božji, pri kateri so sodelovale vse narodnosti z molitvami in pesmimi. Po maši je bil v istem prostoru družabni večer s pestrim programom. V slovenskem sporedu so nastopili otroci sobotne šole in moški zbor „Domači zvon“. Pripravili smo tudi slovenski cekar, za katerega je žrebala cela dvorana. Zadel ga je naš rojak iz Stuttgarta in se pristrčno razveselil domačih dobrot: potice, slivovke, vina, likerja, klobase, ribniških izdelkov, rib iz Izole ter ročno izdelanega namiznega prta.

Miklavž nas je obiskal: V soboto, 8. decembra, smo priredili v Esslingenu miklavževanje. Farna dvorana se je napolnila do zadnjega kotička in otrok, ki so težko čakali Miklavža, je kar gomazelo. iz Stuttgarta in bližnje okolice so prišli. Koga tudi ne bi pritegnil ta običaj, ki je med Slovenci tako globoko ukoreninjen!

Večer smo izpolnili s *filmsko kroniko* leta 1973 (majski izlet na Hoherechberg, Materinski dan,

Družinsko slavlje pri Boldinovich v Tammu na Württemberskem. Mojci in Brigiti se je lani pridružila še Helena. „Če Bog da zdravje, jim kruha ne bo manjkalo,“ pravi oče Feliks, ki dela na železnici v Stuttgartu.

Sobotna šola, miklavževanje 1972), s petjem in rajanjem angelov, z nastopom parkljev iz operete „Miklavž prihaja“. Nebeški gost je potem prinesel v dvorano poln koš dobrot za male in velike.

Filmski večeri: Naši delavci z zanimanjem gledajo filme iz življenja Slovencev v Nemčiji. V Heilbronnju je bil to pot na sporedu film o Slovencih na Württemberskem, v Böblingenu film o Binkoštnem srečanju 1973 in v Esslingenu, kot že omenjeno, filmska kronika prireditev leta 1973. Posebno živo smo ob tem doživljali materinski dan, ki je bil 2. nedeljo v maju v Stuttgartu.

V *Schwaikheimu* so se naši postavili: Nemški župnik iz Schwaikheima pri Stuttgartu je povabil k skupnemu bogoslužju vse narodnosti na farnem področju. Naši Slovenci so nastopali povsem samostojno in gospod Martinšek je bral med mašo berila. Po maši so bile vse skupine povabljene v farno dvorano na kosilo. Ob sladki kapljici so se razvili tudi jeziki in Slovenci, katerih je bilo okrog 50 skupaj, so hitro ugotovili, da je med njimi dokaj dobrih pevcev.

K naraščaju čestitam: V Stuttgartu družini Franca in Viktorije

Lovšin k sinku Bojanu, družini Alojza in Rozalije Miklavžina k sinku Andreju, družini Marjana in Dragice Guštin k sinku Andreju, družini Slavka in Ane Bezek k sinku Franku; v Esslingenu družini Maksa in Anice Gabrijan k sinku Danijelu, družini Andreja in Alenke Pfefferer k sinku Matjažku; v Großdeinbachu družini Miroslava in Ljubice Kozar k hčerki Gabrijelci; v Stimpfachu družini Antona in Mire Mišic k hčerki Gabrijelci, v Tammu družini Feliksa in Amalije Boldin k hčerki Helenci!

Čestitke k porokam: v Esslingenu Maksu Gabrijan iz Voseka in Anici Ficko iz Kramarovcev, v Stuttgartu Gerhardu Beßmer iz Stuttgarta in Ljubici Babšek iz Ptuja, v Ditzingenu Alojzu Rajh iz Sv. Ruperta in Katarini Škrobar z Brezij!

WÜRTTEMBERG-OBERLAND

V frančiškanski cerkvi v Ulmu smo zopet imeli en *krst* v nedeljo, 16. decembra. Krščena je bila Brigita, hčerka Draga in Olge Borke, stanujočih v Ulm-Söflingen. — Staršem naše čestitke in voščila!

S tem zadnjim smo v preteklem letu imeli na našem področju 12 krstov, poroki pa dve, smrti, hvala Bogu, nobene.

Prepoved vožnje z avtomobilom ob nedeljah je, kot je bilo pričakovati, naše slovenske maše moč-

21 jih sedi pri mizi. Petim narodnostim pripadajo, a razgovor kar gladko teče. To pot je na programu priprava mednarodnega srečanja v Stuttgartu. Kraj malega parlamenta: farni prostori pri Hl.-Geist-Kirche v Stuttgartu.

no prizadela. Mi duhovniki, ki smo bili tudi prišteti med tiste, ki se vozijo službeno, smo dobili dovo-

Radovljčan Viktor Pesjak je presrečen ob slovenskem cekarju, ki ga je zadel v nedeljo, 2. decembra 1973, na mednarodnem srečanju v Stuttgartu, ki je nosilo geslo „Füreinander miteinander“, kar smo Slovenci prevedli: „V skupnosti je moč“.

ljenje z lahkoto, kar pa naši stvari ni pomagano, ker če tam, kamor pridemo, ne najdemo ljudi, je tudi naša službena pot brez smisla.

Na žalost se sliši, da bo ta prepoved raztegnjena tudi na mesec januar. Toda, rojaki, skušajte biti nekoliko požrtvovalni in, kolikor le morete, prihajajte z javnimi vozili; če ni predaleč, pa tudi peš, že zgolj zato, da naša skupnost ne razpade! Upajmo, da bo prej ali slej tega stanja konec!

Blagoslovljeno novo leto želi vam vsem vaš slovenski duhovnik v Ravensburgu.

MÜNCHEN

O čem naj pišemo, da ne bomo zapisali preveč, pa ne premalo?

Naj najprej omenimo, da se naši *tečajji* redno vršijo: nemški za odrasle, tečaj ročnih del za žene in dekleta in oba slovensko-veroučna tečaja, predšolski in šolski. Novo je to, da so predšolski otroci dobili lepe predpasnike, da lahko nemoteno „slikajo“ tudi s prsti in dlanmi. Mamice so tega zelo vesele. (Sicer pa so nekateri otroci tako navdušeni, da doma ves čas pripovedujejo, kako lepo je v slovenskem otroškem vrtcu, in komaj čakajo, da spet pride sobota.)

Razgovor z mladimi res ni bil bogvekak obiskan, je bil pa zato tem bolj zanimiv, saj so bili na njem navzoči tudi trije bogoslovci. Upamo, da se bo razgovor v bodoče tudi številčno okrepil.

Nikakor ne smemo pozabiti *miklavževanja*. Ponovno smo pripravili speve iz Geržinčičeve operete „Miklavž prihaja“. Družine, ki so k miklavževanju pripeljale svoje otroke — bilo jih je petdeset, kljub prepovedi nedeljskega šofiranja osebnih avtov — so bile zares zadovoljne. Marsikdo je izrazil, da je to zanje nekaj povsem nenadomestljivega. Posebej se je treba zahvaliti pevskemu zboru „Doneči zvon“, ki je spet prispeval levji delež k prireditvi.

Še posebej je treba omeniti prostovoljce in prostovoljke, ki so se javili, da bodo znosili stole v dvorano in iz nje. Nismo pričakovali

tolikšnega sodelovanja. Vsem najlepša hvala!

Z miklavževanjem smo gostovali tudi v Ingolstadtu. Tamkajšnji župnik se nam je iz vsega srca zahvalil za lepo prireditve, tudi nemški gostje so bili nad kvaliteto presenečeni. Za pevski zbor pa je pomenilo gostovanje lepo priložnost za zблиžanje, ki ga ne bo tako lahko pozabili.

Tudi moramo omeniti, da se je v prvi tretjini decembra vršil v Münchnu *tečaj za zakonce*. Predavala sta p. dr. Šef in ga. Muskova. Mirno lahko rečemo, da je to, kar ta dva predavatelja nudita, danes na tem področju najboljša, kar Slovenija premore. To so potrdili tudi udeleženci tečaja. Tečaj se je vršil trikrat po dve uri. Udeležencem je bilo žal, da se je tečaj tako brž končal.

Trenutno pripravljamo *božičnico* za tiste, ki bodo morali zaradi zaposlitve ostati v Münchnu.

Poročila sta se Otto Schlecht iz Großlntacha, ZR Nemčija, in Anica Juršič iz Dolža pri Stopičah. Želimo jima mnogo sreče!

Krščeni so bili: Darija Mlakar, hčerka Franca in Cvetke, roj. Mohorič; Klavdija Skodič, hčerka Bruna in Ane, roj. Šlamberger; Patricija Arnuš, hčerka Andreja in Jelislave, roj. Juhart. — Staršem čestitamo, punčkam pa želimo vse dobro v življenju!

slanstvo v naši skupnosti. „Zvon“, plesni skupini in mladinski zbor itd. uspešno delujejo na svojih področjih, „Barbara“ pa misli na splošne potrebe vseh Slovencev in se ne boji odpreti denarnico, kjer gre za koristno in pametno zadevo. Deluje praktično s prazno blagajno, ker skromne dohodke hitro razdeli na področja, ki smotrno sestavljajo našo organizirano skupnost. Tako odbor nam vsem daje lep nauk, ko nas z dejanji uči, da ne smemo preveč iskati koristi in ugodnosti posameznih odsekov našega kulturnega in narodnega življenja, temveč moramo vedno imeti srce za potrebe celote. Le skupnost, ki jo bodo z razumevanjem podpirali vsi njeni dejavniki, bo mogla uspešno služiti svojemu namenu.

Poroka: Gdč. Erna Handler je 17. novembra 1973 v Brunssumu sklenila zakonsko zvezo z g. Gerom Vrouenraets-om. „Zvon“ je svoji zvesti članici zapel v cerkvi in pri sprejemu. Mlademu paru toplo čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova. Prepričani smo, da s to zvezo ne samo nismo zgubili zveste članice našega pevskega zbora, temveč smo celo pridobili novega prijatelja in sodelavca. Tako nas učijo že številni primeri iz slovensko-holandskih zakonov. In ta odprtost, ta človečnost je Holandcem samo v čast.

Praznik naše mladine: Naš mladinski zbor, ki ga z veliko ljubeznijo vodi g. Ad Hamers, v januarju praznuje prvo obletnico delovanja. Ta dogodek želimo primerno proslaviti. V soboto, 5. januarja, se bomo ob 15. uri zbrali v šoli sv. Vincencija Pavelskega na Adenauer laan. Na programu bo služba božja, pri kratki slovesnosti bo nato pevski zbor dobil svoje ime. Sledila bo skromna zakuska s kavo, pri kateri bo priložnost za prijateljski razgovor. Vsi ste povabljeni. Prav bi bilo, da se vsi g. Hamersu zahvalimo za njegovo skrb za našo mladino.

nizozemska

Društvo sv. Barbare je 10. novembra 1973 priredilo svoje vsakoletno *martinovanje*. Vse je bilo skrbno pripravljeno. Rjaki so se polnoštevilno odzvali odborovemu povabilu. Plesno zabavo je uspešno vodil ansambel g. Slavka Strmana. Večer je potekal v najlepšem razpoloženju. Toplo čestitamo k uspelemu večeru.

Priznati moramo, da Društvo sv. Barbare zelo lepo vrši svoje po-

švedska

Na poti v Oslo vam pišem te pozdrave. Čeprav jih boste prejeli šele v novem letu, veste, da želim prav vsem, tistim, ki sem jih videl, in onim, ki jih nisem, res miren, blagoslovljen Božič in kljub naraščajočim težavam poguma in zaupanja polno novo leto!

Mislím, da se zavedate vsi, da je bilo to tretje naše srečanje bolj naporno kot prejšnji dve. Upam, da je bilo včasih samó vreme krivo, da sem moral biti žalosten nad skromnim obiskom. Jaz osebno vas opravičujem in upam, da tudi Bog. Ker sem že leto dni med vami, mislim, da sem upravičen izraziti nekaj pripomb:

1. Prosil bi vas, da se osvobodite vsaj za tisti dve uri v letu od obiskov in drugih obveznosti. To je, mislim, mogoče — morda težje ali nemogoče, če gre za obvezno delo. Želel bi seveda, da vsaj uro v tednu posvetite Bogu.

2. Če kakega naročila nisem izpolnil, mi pišite, da stvar uredim. Računati pa morate vsaj mesec dni, preden dobim ali iz Slovenije ali Celovca potrebne knjige. Ne vem tudi (ker sem samo posrednik), kaj se je zgodilo s pošiljanjem „Naše luči“ na upravi v Celovcu. Vsa naročila in vplačila sem poslal tja.

3. Ostanite Slovenci! Nihče ne bo postal in ne bo priznan kot stoo odstotni Šved — kljub državljanstvu. Po družinah govorite slovensko, s švedščino otroci ne bodo imeli težave. Vi pa boste doživeli bridro odtujenje, ko bo otrok

Slovenska
veselica
v Olofströmu
na Švedskem.

zrastel in se smejal nad vašo švedščino. Tako boste izgubili pred njim vsako avtoriteto.

Bog plačaj vsem, ki ste mi omogočili z Vašo velikodušnostjo tudi to ponovno misijonarjenje med Vami!

Vaš Janez

švica

Kakor vsako leto, smo tudi letos obhajali *miklavževanje* v farni dvorani cerkve Guthirt v Zürichu. Zbralo se nas je lepo število — proti vsakemu pričakovanju precej, ker smo mislili, da bo naša zbiranja ovirala prepoved nedeljske vožnje.

Za uvod smo slišali dve lepi slovenski pesmi, ki sta nam jih zapela dva naša fanta iz Winterthura. Nato je Miklavž nagovoril otroke ter jim razdelil darila. Nekateri otroci so se pred Miklavžem izkazali s pesmico ali zaigrali na flavto. Vzdušje je bilo zares

prijetno. Za zaključek sta nam sestri Ozebek iz Zürichu še zapeli par pesmi ob spremljavi kitare.

Pohvala velja našim ljudem, ki so se potrudili, da se ni zmanjšalo število udeležencev *slovenskih nedeljskih maš* po Švici kljub prepovedi vožnje z avtomobili. Potrudili so se priti z vlaki ali peš. Še ne manjka torej dobre volje! Upamo, da dobre volje za dobro stvar tudi v novem letu ne bo zmanjkalo, čeprav se bodo pojavljale ovire!

Krsti: V Zürichu sta bila krščena Valter Čuk, sin Miroslava in Darije, roj. Vuga, iz Rümlanga ter Krištof Mežnaric, sin Štefana in Slave, roj. Glinšek iz Rafza. V Rickenbachu pri Wilu pa je postala otrok božji Ingrid Marjeta, hči Dragotina in Jolande, roj. Uršič.

Staršem čestitamo, novorojenčkom pa želimo vse dobro!

Večno zvestobo sta si obljubila v hišni kapeli Kapuzinerheim v Zürichu Stanislav Horjak iz Laškega in Milena Pešec iz Podbočja. Čestitamo in jima želimo vse dobro v življenju!

slovinci ob meji

KOROŠKA: Koroški publicist Janko Messner je na literarnem večeru v celovski Galeriji Hildebrand podal nekaj črtic iz svojih zbirk „Koroške razglednice“ in „Skurne storije“, v katerih se angažirano izjavlja o sedanjih koroških narodnostnih problemih. — V Deželni galeriji v Celovcu je gosto-

vala z „Galerijo v malem“ slovenska Narodna galerija. Naslov razstave je bil „Od baroka do impresionizma“. Ta razstava naj bi bila koroškim ljubiteljem umetnosti nova priložnost spoznavanja umetnosti sosednje dežele in hkrati vabilo za ogled Narodne galerije v Ljubljani. — Pevski zbor Sloven-

skega prosvetnega društva Danica v Št. Vidu v Podjuni je letos izvedel že številne nastope doma, pri sosednjih društvih in v inozemstvu oz. v Sloveniji. Pri tem je po večini sodeloval tudi društveni instrumentalni ansambel Trio „Korontan“. Pred kratkim so nastopili v Št. Jerneju in Novem mestu, kot povrnitev obiska tamkajšnjih pevskih zborov.

TRŽAŠKA: V Kulturnem domu je bila prva premiera nove gledališke sezone. Stalno slovensko gledališče je za začetek izbralo igro Antona Čehova „Češnjev vrt“ v režiji ljubljanskega režiserja Mileta Koruna. — V Ricmanjih imajo najstarejše orgle v tržaški škofiji. Ker so bile potrebne temeljite obnove, so to storili in jim vrnili prvotni značaj, ki so jih imele pred 200 leti, ker so bile medtem že trikrat obnovljene. Ravno tako so obnovili lepo baročno ohišje. — Na mestu samih dogodkov je bila proslava kmečkih puntov v Štivanu. Sodeloval je zbor Fantje izpod Grmade in Slovenski oder z izvirno igro Franca Jeze „Zadnji pogovor“, ki jo je avtor napisal prav za to prireditel. — Deželni svet je ponovno potrdil v deželno kulturno komisijo med drugimi tudi prof. Alojzija Rebulo, ki je zastopal slovensko skupnost tudi v prejšnjem sestavu deželne kulturne komisije in je s svojo široko razgledanostjo nedvomno bil eden najuglednejših članov te deželne komisije.

slovinci po svetu

ARGENTINA: SKAD v Buenos Airesu je priredilo likovno razstavo mladih imetnikov, ki študirajo na različnih visokih šolah za umetnost. Razstave, ki je bila v mali dvorani v Slovenski hiši, se je udeležilo deset umetnikov, ki so izrazili svoje umetniško čutenje v najrazličnejših slogih. — Osrednja točka letošnjega vsakoletnega praznovanja Rožmanovega zavoda v Adrogué je bila tragikomedija zavodarja-dijaka „Otrok brez matere“. Uprizorili so jo njegovim sozavodarji. Čeprav v Argentini rojen, se je avtor znal uživati v slovensko vaško življenje, kjer se igra odvija. — Po vojni so se Slovenci naselili v Argentini leta 1948. Takrat so se takoj zagnali v kulturno delo. Zato sedaj obhajajo razne 25-letnice. Na vrsti je pevski zbor v San Martinu, ki ne sodeluje le pri rednih vsakonedeljskih slovenskih mašah, ampak ima tudi svoje samostojne koncerte. Tako je tudi proslavil svojo obletnico. — Ženski pevski zbor „Slovenske mladenke“ je imel v Slovenski hiši samostojen koncert v korist cerkve Marije Pomagaj. Kritik je označil uspeh tega koncerta kot praznik slovenske pesmi.

AVSTRALIJA: Da bi bili zvonovi res pristno slovenski in da bi ob

vsakem pritrkavanju spominjali rojake na domovino, so sidnejski farani naročili zvonove za svojo novo cerkev sv. Rafaela v Sloveniji. Viliti so bili v Žalcu. Ker so bili že odposlani v daljno Avstralijo, upajo, da ji bodo v dveh mesecih dobili.

ZDA: Združena kulturna društva Slovenskega društvenega doma v Euclidu delujejo skupno, da na ta način izboljšajo svoje nastope, da rešujejo skupne probleme in da ohranjajo slovensko kulturo. V ta namen so priredili skupen koncert, katerega so se udeležili: ženski zbor „Dawn Choral“, mladinski zbor, moški zbor „Slovan“ in mešani zbor „Zarja“. S skupnimi močmi so dosegli velik uspeh s koncertom. Kot gost pa je nastopila folklorna skupina „Kres“. — Blizu Euclida je znana božja pot Žalostne matere božje v Franku. To božjo pot so si zbrali Slovenci, da vsako leto poromajo na zadnjo nedeljo v septembru. Poleg dopoldanske pobožnosti so imeli za zaključek v zgodnjih popoldanskih urah še litanije Matere božje, s čimer so končali romanje na svojski slovenski način. — Folklorna skupina „Kres“ je spet podala bogat program v Slovenskem narodnem domu v St. Clairju. Celoten program je bil izredno lep, zanimiv in res slovenski — kočček domovine v tujini. Gledalci so točki za točko napeto sledili, k čemur je pripomogel zelo dober orkester, ki je spremljal vse točke programa. Skupina pevcev pa je še dodala veliko k pestrosti nastopa.

Poštni nabiralnik

KJE BI OBJAVIL, KAR SEM NAPISAL?

Najprej Vas lepo pozdravim.

Pišem Vam danes zaradi sledečega: Zelo rad bi spet priobčil nekaj svojih spisov in sicer „Slovensko besedo“, „Kako sem si ustvaril novo življenje“ in približno 250 pesmi, veliko pravljic in zgodb, za katere bi želel, da izidejo v knjigi.

Nekaj pesmi bi dal rad tudi uglasbiti. Prosim za nasvet.

Lepo Vas še enkrat pozdravljam

B. A., München

Odgovor: Kar tiče oba spisa, jih bo treba najprej prebrati, vendar je za daljšega že vnaprej gotovo, da ne bo mogel najti mesta v „Naši luči“ zaradi skopo odmerjenega prostora v njej. Kar tiče izdaje posebne knjige, Vam svetujemo, da se obrnete na Mohorjevo založbo v Celovcu: če imate sami denar, da knjigo založite, bo ona natis, vezavo in prodajo knji-

ge rada prevzela; če mora pa ona knjigo tudi založiti, bo seveda Vaše pisanje prej pod različnimi vidiki natančno preštudirala in se na osnovi tega odločila za to, da knjigo založi ali ne. Glede uglasbitve Vaših pesmi Vam odgovorimo, ko najdemo kakšno konkretno rešitev.

— — —
OPOMBA UREDNIŠTVA: Za to številko smo prejeli še več dopisov. Na žalost jih zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli objaviti; na vrsto pridejo prihodnjč.

graham green

moč in sijaj

roman

Gospod Tench je šel zdoma, da pogleda, kaj je z njegovo steklenico z etrom: ven na žareče mehško sonce in beleči se prah. S strehe je gledalo nekaj jastrebov z nizkotno ravnodušnostjo: ni bil še mrhovina.

Tenchu se je zganil v srcu šibek občutek upora, izpraskal je iz ce-ste kos zemlje in ga medlo vrgel proti njim. Eden izmed njih je vzletel in odplahutal čez mesto: čez neznatni trg, nad poprsjem bivšega predsednika, čez stojnici, ki sta prodajali slatino, proti reki in morju.

Gospod Tench je šel naprej čez trg, mimo davkarije, ki je bila nekoč cerkev, proti nabrežju. Na pol poti je mahoma pozabil, zakaj je šel iz hiše. Po kozarec slatine? Druge pijače v tej državi s prepovedjo proizvodnje in prodaje al-

koholnih pijač ni bilo, razen piva, vendar to je bilo državni monopol in predrago.

Tench je obšel strašen občutek slabosti v želodcu. Seveda, steklenica z etrom... ladja je priplula. Slišal je bil njeno zmago-slavno piskanje, ko je po kosilu ležal na postelji.

Šel je mimo brivca in dveh zo-barjev ter prišel na rečni breg med nekimi skladiščem in carin-skim uradom.

Reka se je med nasadi z bana-nami težko valila proti morju: ladja General Obregon je bila privezana ob nabrežju in z nje so skladali pivo — sto zabojev je bilo že zlo-ženih na obrežju. Sédel je na ene-ga izmed zabojev in čakal. Niče-sar ni imel početi. Pred peto ne bo nikogar k njemu.

Čemerno je začel preštovati steklenice piva. Sto štirideset za-bojev. Dvanajstkrat sto štirideset — v ustih se mu je nabirala gosta sluz — dvanajstkrat štiri je osem-inštirideset.

Rekel je naglas po angleško: „Moj Bog, ta je čedna!“ Z nedo-ločnim zanimanjem je gledal dek-le na krnu ladje: čedna, vitka po-stava — po navadi so tako debele — rjave oči, seveda, in neogibni blesk zlatih zob, vendar nekaj sve-žega in mladega...

Nekdo je zašepetal po angleško: „Kaj ste rekli?“

Tench se je zasuknil: „Anglež?“ je rekel začudeno, ko pa je zagle-dal okrogli in upadli obraz, počr-njen s tri dni staro brado, je spre-menil vprašanje: „Govorite angleško?“

Ja, je rekel mož, angleško go-vo-ri. Togo je stal v senci majhen mož, oblečen v ponošeno temno mestno obleko, z majhno aktovko v roki. Pod pazduho je imel ro-man: izpod roke je bilo videti dele ljubezenskega prizora v kričočih barvah.

Rekel je: „Oprostite! Prejle sem mislil, da ste me nagovorili.“

Imel je izbuljene oči: zbujal je vtis neke omahujoče veselosti, kakor da bi bil morda praznoval roj-stni dan... sam.

Tench si je shrkal sluz iz ust. „Kaj pa sem rekel?“

„Rekli ste: Moj Bog, ta je čed-na.“

„Le kaj sem mogel misliti s tem? Oh, najbrž samo tisto dek-le. V teh krajih redkokdaj vidite kaj čed-nega. Eno ali dve na leto, da ju je vredno pogledati.“

„Ta je zelo mlada.“

„Oh, saj nimam nikakih name-nov,“ je trudno rekel Tench. „Po-gleda pa človek lahko. Že petnajst let živim sam.“

„Tukaj?“

„Tu blizu.“

Obmolknila sta.

„Ali ste prišli z ladjo?“ je rekel Tench.

„Ne.“

„Se odpeljete z njo?“

Bilo je videti, da se bo mali mož ognil vprašanju, potem pa je rekel, kakor da je pač treba nekaj pojasniti: „Samo gledal sem. Naj-brž bo prav kmalu odplula?“

„V Vera Cruz,“ je rekel Tench. „Čez nekaj ur.“

„Ne da bi se kje ustavljala?“

„Kje bi se mogla ustaviti?“

Vprašal je: „Kako ste prišli sem?“

Tujec je rekel nedoločno: „Z indijanskim čolnom.“

„Imate nasade, kaj?“

„Ne.“

„Dobro dene človeku, ko sliši angleško govorjenje,“ je rekel Tench. „Vi ste se ga naučili v Združenih?“

Mož je pritrdil. Posebno zgovo-ren ni bil.

„Oh, ne vem, kaj bi dal,“ je re- kel Tench, „da bi bil zdaj tam.“ S tihim, poželjivim glasom je re- kel: „Ali imate morda v tej aktov-ki kaj pijače? Vi ljudje s podeže-lja je imate včasih malo v zdra- vilne namene.“

„Samo zdravila,“ je rekel mož.

„Ali ste zdravnik?“

Krvavo podplute oči so iz koti-čkov zvito pogledale gospoda Ten-cha: „Vi bi mogoče rekli — ma- zač?“

„Lasten izdelek ta vaša zdra- vila? Živimo in dajmo živeti,“ je rekel Tench.

„Ali odplovete?“

„Ne, prišel sem semkaj po —

po... eh, no, saj je tako vseeno.“ Položil si je roko na želodec in rekel: „Mogoče pa imate kako zdravilo za — oh, k vragu. Ne vem, za kaj. To je pač ta prekleta dežela. Tega me ne morete ozdraviti. Nihče me ne more.“

„Ali bi radi šli domov?“

„Domov,“ je rekel Tench, „moj dom je tukaj. Ali ste videli, kako stoji peso v Mexico Cityju? Štiri za dolar. Štiri. O Bog! Ora pro nobis.“

„Kaj ste katoličan?“

„Ne, ne. To se samo tako reče. V nič takega ne verujem.“ Brez prave zveze je rekel: „Vsekakor je prevroč.“

„Mislim, da si moram najti kak prostor, kjer bom lahko sedel.“

„Pojdite z menoj k meni,“ je rekel Tench. „Prosto mrežnico imam. Ladja še nekaj ur ne bo odplula — če bi jo radi videli odpluti.“

Tujec je rekel: „Z nekom bi se bil moral dobiti. Z nekim Lopezom.“

„O, tega so pred nekaj tedni ustrelili,“ je rekel Tench.

„Mrtev?“

„Saj veste, kako je tukaj. Vaš prijatelj?“

„Ne, ne,“ je naglo zanikal mož.

„Samo prijatelj nekega mojega prijatelja.“

„Da, tako je pač to,“ je rekel gospod Tench. „Pravijo, da je pomagal... oh, nezaželenim..., da so odhajali, no. Njegovo dekle živi zdaj z glavarjem policije.“ Pogledal je tja proti ladji. „O Bog, kako rad bi kaj popil.“

„Jaz imam malo žganja,“ je rekel tujec.

Tench ga je srepro pogledal. „Kje?“

Shušjani mož si je položil dlan na bok. Tench ga je zgrabil za zapestje. „Previdno,“ je rekel. „Ne tukaj.“ Pogledal je tja po senčni preprogi: stražar je sedel na praznem zaboju in spal ob svoji puški. „Pridite k meni,“ je rekel Tench.

„Mislim sem samo gledati,“ je obotavljivo rekel mali mož, „kako bo odplula.“

„Oh, to bo še več ur,“ mu je spet zatrdil Tench.

„Ur? Ali veste za gotovo? Na soncu je zelo vroče.“

„Najbolje bo, da greste z menoj domov.“

Domov: to je bila fraza, ki jo je uporabljal, da je označeval štiri stene, za katerimi je spal. Nikoli ni imel doma.

Stopala sta čez mali, od sonca ožgani trg, kjer je mrtvi general v vlažnem zraku postajal zelen in kjer sta pod palmami stali stojnici s penečo se limonado.

Tlaka ni bilo: v deževnem času se je vas pogreznila v blato. Zdaj so bila tla pod nogami trda kakor kamen. Moža sta molče stopala mimo brivskih delavnic in zobarjev.

Tench je rekel: „Oprostite,“ in se ustavil pred majhno pritlično leseno kočico z verando, na kateri se je zibala mrežnica. Koča je bila malo večja od drugih v ozki ulici, ki se je dvesto metrov naprej končevala v močvirju. Vznemirjeno je rekel: „Ali bi se hoteli

Smučarji na Voglu uživajo božji zimski dar.

malo ogledati? Ne bi se rad hvallil, ampak najboljši zobar sem tukaj.“

Peljal je tujca v hišo in zaklenil vrata za njim, skozi jedilnico, kjer sta stala dva gugalna stola, po eden na vsaki strani gole mize, oljenka, nekaj starih ameriških časopisov, omara.

Rekel je: „Prinesel bom kozarca, samo najprej bi vam rad pokazal — izobraženec ste...“

Zobarjeva ordinacija je gledala na dvorišče, kjer je stopalo nekaj puranov: sveder, ki je bil na nožni pogon, zobarski stol v bleščavem živordečem plišu, steklena omara, v kateri so bili nametani zaprašeni instrumenti. V kozarcu so stale kleščice, v kot je bila potisnjena polomljena svetilka na špirit in po vseh policah so ležali kosmi vate.

„Prav imenitno,“ je rekel tujec. „Ni tako slabo, saj,“ je rekel Tench, „za to mesto. Ne morete si misliti, kakšne težave so.“

„Okno,“ je rekel tujec, „je zelo lepo.“

V okno je bilo vdelano barvastosteklo: Marija je gledala skozi mrežo za komarje k puranom na dvorišču.

„To sem dobil,“ je rekel Tench, „ko so izropali cerkev. Ni se mi zdelo prav — zobarjeva ordinacija brez barvastega stekla.“

Odprl je neke druge duri in rekel: „Moja delavnica.“

Najprej se je pokazala očem postelja pod mrežo proti komarjem. Tench je rekel: „Saj razumete — prostora imam premalo.“

Na enem koncu skobelnika je stal vrč za vodo s skledo in posodico za milo; na drugem spajkalna cev, pladenj s peskom, klešče, majhna peč.

„Peščene odlitke delam,“ je rekel Tench. „Kaj bi mogel drugega v teh krajih?“

Usta so mu zazijala: njegov pogled je bil spet tako prazen. Vročina v mali sobi je bila nevzdržna. Stal je tam kakor človek, izgubljen v votlini med izkopaninami in orodjem iz dobe, o kateri ve prav malo.

Tujec je rekel: „Če bi lahko sedla...“

Gospod Tench se je s praznim pogledom zastrmel vanj.

„Lahko bi odprla steklenico z žganjem.“

„Ah, da, žganje!“

Tench je vzel iz omarice pod skobelnikom dva kozarca in obrisal sledove peska z njiju. Potem sta šla v sprednjo sobo in sedla v gugalna stola. Gospod Tench je nalil.

„Vode?“ je rekel tujec.

„Na vodo se ne morete zanesti,“ je rekel Tench. „Tule me daje.“ Položil si je roko na želodec in naredil dolg požirek. „Sami tudi niste videti posebno zdravi,“ je rekel. Gledal ga je malo dalj. „Vaši zobje.“ Enega podočnika ni bilo, sprednji zobje so bili rumeni od zobnega kamna in nagniti. Rekel je: „Moral boste paziti nanje.“

„Kaj bi mi koristilo?“ je rekel tujec. Previdno si je držal prav malo žganja v kozarcu — kakor da bi bila žival, ki jo je vzel pod streho, pa ji ne zaupa. Shujšan in zanemarjen, kakor je bil, se je zdel kot brezpomemben človek, ki je tako zdelan po naključju, zavoljo slabega zdravja ali ker ne more ostati pri miru. Sedel je prav na robu gugalnega stola, mala aktovka mu je ležala na kolenih in žganje je držal daleč od sebe, ljubeče, vendar kakor da ima zelo slabo vest.

„Popijte,“ ga je spodbudil Tench (žganje ni bilo njegovo); „dobro vam bo delo.“

Moževa temna obleka in pobešene rame so Tencha neprijetno spominjale na krsto in v njegovih nagnitih zobeh je bila že smrt. Gospod Tench si je nalil še en kozarec. Rekel je: „Človek postaja tu osamljen. Prileže se govoriti angleško, čeprav s tujcem. Mogoče bi hoteli videti sliko mojih otrok.“

Vzel je iz listnice porumenel posnetek in ga podal tujcu. Dva majhna otroka sta se otepala z ročajem škropilnice v vrtu za hišo.

„Seveda,“ je rekel, „to je bilo pred šestnajstimi leti.“

„Zdaj sta fanta.“

„Eden je umrl.“

„Oh, no,“ je rekel oni, „v krščanski deželi.“ Srknil je požirek žganja in se precej neumno nasmehnil Tenchu.

„Da, najbrž res,“ je presenečeno rekel Tench. „Meni to seveda ne pomeni dosti.“

„Ali vam kaj pišejo?“

„Oh, nehal sem pisati, preden sem prišel semkaj. Kaj bi koristilo? Denarja tako nisem mogel pošiljati. Nič bi se ne čudil, če se je ženska spet poročila. Njeni materi bi bilo to všeč, tej sitni babnici: nikoli me ni marala.“

Tujec je rekel pridušeno: „To je strašno.“

Gospod Tench se je spet presenečeno zagledal v svojega tovariša. Sedel je tam kakor črn vprašaj, le na pol na stolu, pripravljen oditi, pripravljen ostati. S svojo sivo, tri dni staro brado je bil vi-

deti neugleden in šibek: človek, ki bi mu lahko ukazal, naj stori kar si že bodi. Rekel je: „Mislim ta svet. Kako se to godi.“

„Popijte svoje žganje!“

Srknil ga je malo. Kot nekdo, ki je vdan pijači. Rekel je: „Ali se spominjate tega kraja iz časa, preden so prišli rdečesrajčniki?“

„Menda že.“

„Kako srečen je bil tedaj!“

„Da je bil? Nisem opazil.“

„Vsekakor so imeli — Boga.“

„Glede zob ni nobenega razločka,“ je rekel Tench.

Tujec je nepričakovano vprašal: „Koliko časa potrebuje do Vera Cruz?“

„Kdo?“

„Ladja.“

„Štirideset ur, pa bi naju pripeljala tja.“

„Spričo tega se zdi blizu,“ je rekel tujec. „Pa vozni listek, koliko bi utegnil veljati?“

Nekdo je potrkal na vrata. Tench je odprl.

Med vrati je stal otrok, ki je vpraševal po zdravniku. Nosil je velik klobuk in imel je neumne, rjave oči. Na vroči, steptani cesti za njim sta topotali in hrzali dve muli. Gospod Tench je rekel, da ni zdravnik, da je zobar. Ko se je ozrl, je videl, da se je tujec stisnil v dve gube na svojem gugalnem stolu in da gleda, kakor da prosi, roti...

Otrok je rekel, da je v mestu nov zdravnik: stari da ima mrzlico in se ne da nikamor spraviti. Bolna da je njegova mati.

V Tenchovih možganih se je zganil meglen spomin. Rekel je, držeč se, kakor da je nekaj odkril: „Ej, saj vi ste zdravnik, ali ne?“

„Ne, ne. Ujeti moram to ladjo.“

„Zdelo se mi je, da ste rekli...“

„Premislil sem si.“

„Oh, saj še več ur ne bo odplula,“ je rekel Tench. „Nikoli ne odidejo o pravem času.“

Vprašal je otroka, kako daleč je. Otrok je rekel, da osemnajst milj.

„Predaleč,“ je rekel Tench. „Odidi! Najdi koga drugega!“

Otrok se ni ganil. Gledal je brezmejno potrpežljivo. Rekel je, da njegova mati umira.

„Če umira,“ je rekel Tench, „potem nima pomena, da bi hodil zdravnik k njej.“

Ali tujec je medtem vstal, kakor da so ga proti volji poklicali k priložnosti, ki je ne sme zamuditi. Žalostno je rekel: „Tako se menda zmerom dogaja. Kakor tole.“

„Potruditi se boste morali, če nečete zamuditi ladje.“

„Zamudil jo bom,“ je rekel. „Namenjeno mi je, da jo zamudim.“ Stresla ga je onemogla jeza. „Dajte mi moje žganje!“ Naredil je dolg požirek.

„Ampak če umira...“ je rekel Tench.

„Poznam te ljudi. Nič bolj najbrž ne umira kot jaz.“

„Nič ji ne morete koristiti.“

„Ničesar ne veste,“ je divje rekel tujec. „Tako govorijo vsi ljudje ves čas — nič ne koristiš.“ Žganje se ga je bilo prijelo. Rekel je v strašanski zagrenjenosti: „Kar slišim, kako govorijo to po vsem svetu.“

„Kakor že,“ je rekel Tench, „saj pride še druga ladja. Čez štiri najst dni. Čez tri tedne.“

„Greva,“ je rekel mož otroku. Obrnil se je spet k Tenchu in rekel, da mu je hvaležen, ker se je lahko spočil na hladnem, in nekaj, kar je zvenelo starosvetno: „Molil bom za vas.“

„Nimate se kaj zahvaljevati,“ je rekel Tench.

Mož je zajahal mulo in otrok mu je kazal pot, zelo počasi pod živo žarečim soncem, proti močvirju, proti notranjosti. Od tam se je bil mož daví pokazal, da bi videl ladjo General Obregon: zdaj se je vračal tja. V sedlu se je prav nalahko majal, tega je bilo krivo žganje. Na koncu ulice se je spremenil v drobno, razočarano postavo.

Dobro se je bilo pogovoriti s tujcem, je mislil Tench, ko se je vrnil v sobo in zaklenil durí za seboj (človek nikoli ne ve). Tam ga je čakala osamljenost, praznота.

Tujec je bil pozabil svojo knjigo. Ležala je pod njegovim gugalnikom: ženska je ihté čepela

na preprogi in objemala nekemu moškemu čevlje. Knjiga je imela naslov „Večna mučenica“. Čez nekaj časa jo je Tench pobral. Ko jo je odprl, se je zdrznil. Kar je bilo napisano tam, se nekako ni ujemalo z naslovom: bilo je latinsko. Zaprl je knjigo in jo odnesel v svojo delavnico.

Domislil se je, kaj ga je poprej gnalo na obrežje: steklenica z etrom, ki bi bila morala priti z ladjo General Obregon po reki navzdol. Tench je brez klobuka stekel na sonce. Ko je prišel med carinarnico in skladiščem na nabrežje, je bila ladja že tri metre daleč v lenobni reki, na poti proti morju. Na nabrežju ni bilo nikjer videti steklenice z etrom.

Prav nanagloma se je stemnilo, na nebu so se pokazale nizke in bleščeče zvezde.

Tam daleč v temi sta težko stopali mulí. Učinek žganja se je bil že zdavnaj izgubil in na poti čez močvirnat svet, ki je bil povsem neprehoden, kadar je prišlo deževje, je zvenel možu v glavi glas sirene z ladje General Obregon. Vedel je, kaj to pomeni: ladja je odplula po voznem redu, pustila ga je tu.

Nehotoma je začutil sovraštvo do otroka pred seboj in do bolne žene — ni bil vreden tistega, kar je nosil. Medtem ko je poskakoval gor in dol ob zibajoči se mulini hojí, je začel moliti s svojim jezikom, otrdelim od žganja: „Daj, da me kmalu ujamejo... Daj, da me ujamejo.“ Skušal je bil pobegniti, pa se mu je godilo tako kakor kralju zahodnoafriškega plemena, sužnju svojega ljudstva, ki ne sme leči, da se vetrovi ne bi poplegli.

Policijski oddelek se je vračal na postajo. Poročnik je stopal pred svojimi možmi. Neki policist je okorno pozdravil z orožjem in oddelek je vkorakal v vojašnico.

„Kje je šef?“ je vprašal poročnik. Nihče ni vedel: mislili so, da igra biljard nekje v mestu.

Poročnik je z živahno razdraženostjo sédel h glavarjevi mizi.

„Dobro,“ je rekel, „kaj pa čakate? Pripeljite jetnike.“

Prihajali so, klanjajoč se, s klobukom v roki, drug za drugim.

„Ta in ta, razgrajal v pijanosti.“

„Globa pet pesov.“

„Ampak nimam s čim plačati, vaša visokost.“

„Potem naj počisti stranišče in celice.“

„Ta in ta. Počečkal volilni lepak.“

„Globa pet pesov.“

„Ta in ta, zaloten, da nosi svetinjico pod srajco.“

„Globa pet pesov.“

Delo je bilo skoraj odpravljenό. Od zunaj je bilo slišati, kako je stražar pozdravil z orožjem: prišel je policijski glavar.

Vstopil je živahno, zajeten možak z rožnatim, zalitim obrazom, oblečen v belo flanelo, z mehkim širokokrajnim klobukom in s pasom za naboje, po boku mu je poskakoval velik samokres.

„Nič novega,“ je zaničljivo rekel poročnik.

„Guverner je bil danes spet nad menoj,“ je potožil glavar.

„Pijača?“

„Ne, neki duhovnik.“

„Zadnji je bil ustreljen pred nekaj tedni.“

„Guverner je drugih misli.“

„Vražje je to,“ je rekel poročnik, „da nimamo fotografij.“

„Pravi, da eno imamo,“ je potožil glavar. Skušal je najti nekaj v svojem žepu na boku, pa mu je bil tok s samokresom napoti.

„Tule,“ je rekel glavar. Okoli mize je sedelo veliko število ljudi: dekleta v belem muslinu, starejše ženske z nepočesanimi lasmi in zbeganim izrazom, iz ozadja je plaho in zaskrbljeno kukalo nekaj mož. Vsi obrazi so bili sestavljeni iz drobnih pičic: fotografija je bila iz časopisa, posneta pred mnogimi leti ob slovesnosti za prvo obhajilo: med ženskami je sedel mlajši možki z duhovniškim kolarjem. „To je bilo posneta pred več leti.“

„Videti je tak kot vsi drugi,“ je rekel poročnik. Poročniku se je zganilo v životu naravno sovraštvo, s kakršnim en pes sovraži drugega. „Tega smo ustrelili že petkrat ali šestkrat,“ je rekel.

Kako na široko se je razpotegnila visoka planota na Gorenjskem!

„Guverner je dobil poročilo... prejšnji teden je skušal pobegniti v Vera Cruz.“

„Kaj pa počenjajo rdečesrajčniki, da prihaja k nam?“

„Oh, seveda se jim je izmaknil. Vsa sreča, da je zamudil parnik.“

„Kaj se je zgodilo z njim?“

„Našli so njegovo mulo. Guverner pravi, da ga mora dobiti še ta mesec. Preden se začne deževje.“

„Kje je bila njegova fara?“

„Concepción in vasi naokoli. Ampak odšel je že pred leti.“

„Ali je znano kaj o njem?“

„Lahko velja za tujca. Šest let je prebil v nekem ameriškem bogoslovju. Drugega ne vem nič. Rojen je bil v Carmen, trgovčev sin. To seveda nič ne pomaga.“

„Meni se zdijo vsi enaki,“ je rekel poročnik. „Ujeli ga bomo. Gre

samo za to, kdaj.“ Vzel je fotografijo in jo pritrtil na steno.

Glavar je turbno rekel: „Vražje mora biti prebrisan, če to počenja že nekaj let.“

„To bi zmogetl vsakdo,“ je rekel poročnik. „Saj se nismo resnično trudili zanje, razen če so se nam sami nastavljali. No, lahko jamčim, da pripeljem tega moža v mesecu dni, če...“

„Če kaj?“

„Če dobim pooblastilo.“

„Govoriti je lahko,“ je rekel glavar. Kaj bi storili?“

„Ta država je majhna. Gore na severu, morje na jugu. Preiskal bi jo, kakor človek preišče ulico, hišo za hišo. Iz vsake vasi v državi bi vzel kakega možkega za talca. Če bi vaščani moža ne priglasili, ko bi prišel, bi talce postrelili in potem pobrali druge.“

„Seveda bi jih veliko pomrlo.“

„Ali bi to tega ne bilo vredno?“ je rekel poročnik nekako zmago-slavno. „Da se rešimo teh ljudi za zmerom.“

„Veste,“ je rekel glavar, „nekaj je res na tem.“

Poročnik je šel domov po mestu z zaprtimi oknicami. Tu je potekalo vse njegovo življenje. Delavsko-kmečki sindikat je bil nekoč šola. Poročnik je pomagal izbrisati ta nesrečni spomin.

Vse mesto je bilo spremenjeno: cementno igrišče na hribu zraven pokopališča, kjer so stale železne gugalnice v mesečinasti temi kakor vislice, je bilo na prostoru katedrale. Novi otroci bodo imeli nove spomine: nič ne bo več tako, kot je bilo.

Prišel je do svojega stanovanja. Vse hiše so bile pritlične, pobeljene, postavljene okoli majhnih dvorišč z vodnjakom in nekaj cveticami. Okna na ulico so bila zakrižana.

V poročnikovi sobi je bila postelja, zložena iz starih zabojev, prekritih z roguznico, z blazino in rjuho. Na steni je bila predsednikova podoba, koledar in na tlakovanem podu miza in gugalnik. V luči sveče je bila videti enako neudobna kot celica v zaporu ali samostanu.

Poročnik je sedel na posteljo in si začel sezuvati zamazane škornje. Bil je besen ob misli, da so v državi še ljudje, ki verujejo v ljubečega in usmiljenega Boga. O nekaterih mistikih je bilo rečeno, da so doživeli Boga neposredno. Tudi poročnik je bil mistik, njegovo doživetje je bila praznota — popolna gotovost, da obstaja umirajoči, ohlajajoči se svet, obstajajo človeška bitja, ki so se razvila iz živali, ne da bi to imelo kakršen koli namen. Vedel je to.

V srcaji in jahalnih hlačah je legel na posteljo in upihnil svečo. Spomnil se je duhovnika, ki so ga rdečesrajčniki ustrelili ob zidu pokopališča gori na hribu. Ustrelili so vsega skupaj kakih pet duhovnikov, dva ali trije so ubežali, škof je bil na varnem v Mexico Cityju in en duhovnik se je pokoril guvernerjevemu odloku, da se morajo vsi duhovniki poročiti. Zdaj je živel blizu reke s svojo gospodinjo. To je bila seveda najboljša rešitev med vsemi, pustiti živo pri-

čo o tem, kako slabotna je njihova vera.

V zadnji sobi na Trgovski akademiji je neka žena brala svojim otrokom. Dve majhni deklici, šest in desetletna, sta sedeli na robu svoje postelje in štirinajstleten deček je slonel ob steni, držeč se hudo dolgočaseno.

Mati je brala o mladem Juanu, kako se je že od zgodnje mladosti izkazoval s ponižnostjo in pobožnostjo.

Deček je mračno mislil, da je navsezadnje vsake reči nekoč konec — nekega dne bodo prišli do zadnjega poglavja in mladi Juan bo umrl ob zidu, kliče: „Živel Kristus Kralj!“

Deček je zadušil zdehanje ob pobeljeni steni. Lenobno je rekel: „Ali je res svetnik?“

„Svetnik bo kar kmalu, kadar bo hotel sveti oče.“

„In ali so vsi taki?“

„Kdo?“

„Mučenci.“

„Da, vsi.“

„Celó padre José?“

„Ne govóri o njem,“ je rekla mati. „Le kako si upaš? Ta zaničevanja vredni človek! Boga je izdal.“

„Rekel mi je, da je večji mučenec kot vsi drugi.“

„Tolikokrat sem ti že prepovedala govoriti z njim.“

„Kaj pa tisti drugi, tisti, ki nas je prišel obiskat?“

„Ne, ta ni povsem tak kot Juan.“

„Ali je vreden zaničevanja?“

„Ne, ne. Ni vreden zaničevanja.“

Mahoma se je oglasila najmanjša deklica: „Čudno je dišal.“

Mati je brala naprej. Kmalu potem je šla v sobo k možu. Rekla je: „Tako me skrbi zavoljo fanta. Taka vprašanja zastavlja o tistem zapitem duhovniku. Škoda, da je bil sploh v naši hiši.“

„Ko bi ne bil, bi ga bili ujeli in potem bi bil eden tvojih mučencev. Napisali bi knjigo o njem in ti bi jo prebirala otrokom.“

„O tem človeku nikoli.“

„No, navsezadnje se pa le drži,“ je rekel mož. „Vsi smo ljudje.“

„Ali veš, kaj sem slišala danes? O neki ubogi ženski, ki mu je prišla svojega sina, da bi ga krstil. Hotela je, da bi mu dal ime Pedro, pa je bil tako pijan, da se sploh ni zmenil za to in je dečka krstil za Brigito. Brigita!“

„Tudi to je lepo svetniško ime.“

„Včasih,“ je rekla mati, „me potrpljenje s teboj povsem mine. In fant je govoril s padrem Joséjem.“

„Naše mesto je majhno,“ je rekel mož. „Nima pomena, da bi skrivali resnico. Zapuščeni smo tukaj, prebijati se moramo, kakor pač vemo in znamo. Cerkev pa, Cerkev sta padre José in zapiti duhovnik, nobenega drugega ne poznam. Če ne maramo za Cerkev, jo moramo pač pustiti.“

Gledal jo je potrpežljivo. Vedel je, kako zelo so zapuščeni — deset ur po reki navzdol do pristanišča, dvainštirideset ur do Vera Cruz v zalivu — to je bil en izhod. Na severu močvirja in reke, končujoče se ob gorah, ki so jih ločile od sosednje države. In na drugi strani nobene ceste, samo steze za mule in tu pa tam káko nezanesljivo letalo, indijanske vasi in pastirske kočee, dvesto milj daleč do Tihega oceana.

Žena je rekla: „Rajši bi umrla.“

„O,“ je rekel, „seveda. O tem ni treba izgubljati besed. Ampak mi moramo živeti.“

Starac je sedel na zaboju na malem, suhem dvorišču.

Nekoč je bil kos zvezdogleda in zdaj je strmel gor proti nočnemu nebu in skušal spoznati sozvezdja. Oblečen je bil samo v srajco in hlače: noge je imel bose, pa vendar je njegovo vedenje še zmerom imelo nekaj nepogrešljivo duhovskega. Štirideset let duhovništva mu je vtisnilo svoj žig.

V mestu je bilo povsem tiho: vse je spalo. Vsa zemeljska kroglja je bila zagrnjena z njegovim grehom.

Iz edine sobe, ki jo je imel, je zaklicala neka ženska: „José, José!“ Ob tem glasu se je zdrznil kakor suženj na galeri: njegove oči so zapustile nebo, sozvezdja so zbežala v višavo, po dvorišču so lezli ščurki.

„José, José!“ Nevoščljivo je pomislil na može, ki so umrli: tako hitro je bilo končano. Peljali so jih tja gor na pokopališče in jih ustrelili ob zidu: v dveh minutah je življenje ugasnilo. In temu pravi mučeništvu.

„José, pridi spat.“ Vztrepetal je: zavedal se je, da je smešen. Starac, ki se poroči, je že dovolj nemogoč, kaj šele star duhovnik... Mislil je nase kot na drugega človeka in ugibal, ali ni preslab celo za pekel.

„José! Kaj počenjaš? Pridi spat!“ Nikoli ni imel ničesar početi — nič brevirja, nič maš, nič spovedi in tudi moliti ni imelo nič več pomena: molitve terja dejanje, on pa ne misli nič storiti.

„José!“ Živčno se mu je začelo kolcat ob misli, da bo moral sedemstoosemintridesetič k svoji osorni gospodnji — svoji ženi. Tam leži koščata senca pod mrežo za komarje, s suho brado in s kratko sivo kito in z nemogočo spalno čepico. Ona misli, da mora paziti na svoj položaj: državno podporo dobiva kot žena edinega poročenega duhovnika. Ponosna je na to.

„José!“

„Že — hk — grem, ljubica,“ je rekel in vstal z zaboja.

Nekje se je nekdo zasmeljal. Visok otroški glas je rekel: „José!“

Osuplo se je oziral naokoli po dvorišču. Skozi zakrižano okno nasproti so ga nadvse resnobno gledali trije otroci.

Obrnil jim je hrbet in naredil korak ali dva proti svojim vratom, stopaje zelo počasi, ker je bil tako obilen.

„José!“ je zacvilil nekdo; „José!“

Ozrl se je čez ramo in ujel na obrazih izraz divjega veselja. Njegove male rožnate oči niso kazale jeze, ni imel pravice jeziti se: zagtegnil je usta v okoren, zbeگان, razkrojen nasmeh, in kakor da jim je to znamenje slabosti dalo vso svobodo, so brez prenanrejanja vreščali za njim: „José, José! Pridi spat, José!“

Se bo nadaljevalo

Življenje je (tudi) smešno

Zdravnik: „Vaše srce dela zelo počasi.“

Pacient: „Kar naj, saj imam dovolj časa.“

Elegantna gospa pride v lekarno. „Ali imate kaj za bele lase?“ vpraša lekarnarja.

„Predvsem,“ odgovori ta z globokim poklonom, „najgloblje spoštovanje.“

Pod mostom sedita bradata, precej zanemarjena moža. Prvi odpira lep radio.

„Kje si ga dobil?“ ga vpraša drugi. „Ali si ga ukradel?“

„Za koga me pa imaš?“ ga jezno zavrne lastnik radia. „Kupil sem ga za 400 mark.“

„Kje si pa denar dobil?“

„Ukradel sem ga.“

Kraljica afriške države, v kateri je še mnogo ljudožercev, jo povabljen v Parizu v vladno palačo.

„Vam smem ponuditi roko?“ ji pravi poslanik, hoteč jo peljati na njeno mesto k mizi.

„Hvala lepa,“ odvrne ona, „sem že večerjala.“

V bolnico so pripeljali pone srečenca.

Bolničarka ga vpraša: „Ali ste poročeni?“

On pa: „Ne, avto me je povozil.“

Stric guglje na kolenih nečaka Jakca.

„Ali ti je všeč?“ ga vpraša.

„Ja, kot bi jahal pravega osla.“

V boju proti alkoholu je do zdaj še vedno zmagal alkohol.

Nekdo je objavil tale mali oglas: **PRODAM PARCELO OB MORJU. OGLEDE VSAK DAN OB OSEKI.**

Mož je šel k psihiatru: „To je strašno. Ko moja žena zasliši ponoči kakšen ropot, me

vselej takoj zbudi, ker misli, da so vlomilci v hiši.“

„Pojasniti ji morate,“ ga je poučil psihiater, „da so vlomilci vajeni svoje delo tako tiho opravljati, da se nič ne čuje.“

Čez nekaj dni je mož spet pri psihiatru.

„No, in?“ ga ta takoj prepozna.

„Zdaj me pa žena kar naprej budi, ker nikoli nič ne sliši.“

Oglas v škotskem dnevniku: **PRODAM DOBRO OHRANJEN NAGROBNI SPOMENIK KOMU, KI SE PIŠE JOHN MAC PATRIC.**

„Včeraj so me v službi vprašali, koliko sem stara, pa se nisem mogla spomniti, ali sem dvajset ali trideset.“

„In kaj si jim rekla?“

„Da sem devetnajst.“

„Slišala sem, da je dal tvoj Janez kri.“

„Res je in zdaj me zelo skrbi.“

„Misliš, da je to res tako usodno?“

„Zanj ne, pač pa za tistega, ki jo bo dobil.“

V klubu hipijev.

„Ali imaš žvečilni gumi?“

„Na ga! A ga kmalu vrni, ker je klubski!“

„Peter je tudi v drugem zakonu doživel razočaranje.“

„Kako to?“

„Prva žena ga je zapustila, druga ga pa noče.“

Pogovor med Škotoma.

„Kje imate pa psa?“

„Prodal sem ga.“

„Kako to?“

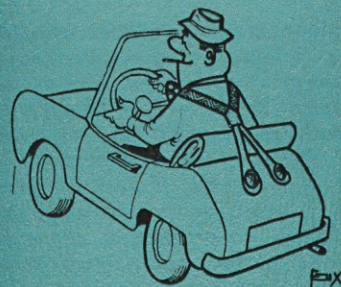
„Zdaj znam že sam lajati.“

„Vaš sin je vrgel kamen za mano.“

„In vas je zadel?“

„Ne.“

„Potem ni bil moj sin.“

Peter razlaga družbi: „Najboljše sredstvo za preskušnjo, koliko neki most drži, je to, da postavite nanj sto tašč: če most to težo vzdrži, je dober, če pa ne, je še boljši.“

bila obdelana praktična vprašanja iz moralne teologije. Predavali so priznani profesorji: škof Grmič, Rafko Valenčič, Ivan Merlak, Marjan Šef, Stanko Cajnkar, Janez Janžekovič, Štefan Steiner in nekateri hrvaški profesorji. Število poslušalcev je naraščalo od predavanja do predavanja, kar je najboljši dokaz za kvaliteto tečaja. Bodočnost Cerkve je le v prebujenih kristjanih.

MALA NEDELJA. — V tih dolinskih vasi Moravci so po daljšem premoru začeli vrtati v globino, da bi našli nafto. Te niso odkrili, pač pa so našli v globini 1000 m vrelec mineralne vode, ki ima na površini 40 stopinj C. Po ugodnih analizah bodo začeli z deli za kopalniški in zdraviliški turizem.

METLIKA. — Novoteksova predilnica je v 15-tih letih svojega obstoja dosegla zavidljiv uspeh predvsem s svojo kvaliteto. Letos je odprla novo tovarno na Vinici, kjer bodo izdelovali hlače in krila. S tem nudi odročnemu kraju delo ter zaposlenim socialno varnost.

MARIBOR. — Delavci mariborskega TAM-a so v letošnjem letu darovali 400 litrov krvi. Med darovalci je veliko mladih. Vsak tretji član kolektiva je sodeloval v tej humani akciji.

MARIBOR. — Hidrocentrala Mariborski otok slavi 25-letnico delovanja in oskrbovanja z elektriko mlade industrije, ki se je sedaj postavila na trdne noge. Začeli so jo graditi Nemci med vojno, a je ostala nedograjena, kar so domači strokovnjaki dovršili. Povprečna življenjska doba elektroopreme je 20 let. Ne samo ta, tudi ostale dravske elektrarne s svojimi 24 agregati čakajo na novo pogonsko drobovje.

MARIBOR. — Lovski turizem prinaša lovskim družinam precej denarja. Zelo veliko gostov prihaja iz Italije na lov na fazane, ki jih je na Štajerskem po racionalni vzgoji zelo veliko.

internacionalizmom, ki pomeni v naših stvarnih razmerah kapitulacijo slovenstva pred italijanstvom.

Ali so se za to borili naši primorski partizani? Bral sem zapiske mlade partizanke iz Sovodenj Berte Češčut, ki je komaj 17-letna padla na Javorniku o božiču 1943. Takole piše med drugim: „Vstani, mati Slovenija, vstani, ker v temi so srca, ki te bodo zopet postavila v prejšnjo lepoto, ker ona te ljubijo... njihova mlada narava bo zmagala in ona so tista, ki bodo prinesla svobodo in slovensko zastavo od Soče do Gospe Svete...“ Če bi to dekle in če bi številni drugi naši fantje in moške, ki so padli po naših gozdovih, danes vstali in bi slišali, kako se na raznih „manifestacijah“ po slovenskem podeželju glasi predvsem italijanščina in je slovenščina le podrejena pastorka, da govorijo italijanski partijci o vsem mogočem, tudi o čistih žrtvah slovenskega odpora zoper fašizem in njegovo raznarodovanje, toda tako, da delajo iz njih „komuniste“, kaj bi rekli? Komu bi očitali, da se je izneveril „svetlim idealom osvobodilne borbe“? Ista partizanka je namreč zapisala v oktobru 1942 tudi tole: „Klic mojih bratov na maščevanje se bo nehal šele tedaj, ko se bodo otroci Slovenije spet vrnili v naročje svoje matere, ko bo ona spet zagospodarila na svoji zemlji. Takrat bo njihov sen spet miren, ker bodo videli svojo mater Slovenijo v lepšem in svetlejšem blišču.“

Tako in podobno smo primorski Slovenci občutili pred 30 leti. In kako je danes?

Če so številni v zamejstvu in tudi v Sloveniji kapitulirali pred različnimi internacionalizmi, mi nismo, ker se zavedamo, da je zvestoba samo ena. Kdor je zvest narodu, bo zvest tudi Bogu, tudi Cerkvi, tudi državi, v kateri živi, tudi boju za socialno pravičnost. Kdor pa narodu ni zvest, tudi drugim kulturnim in duhovnim vrednotam ne bo zvest, ker takega žene samo želja po dobičku in po oblasti, žene ga egoizem. Vemo, da nas je takih zvestih zmeraj manj, kot pričajo vsakokratne volitve. Toda vemo tudi, da more le idealizem premagati egoizem. Zaradi tega ne bomo šli za slovenskimi kapitulanti.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 13. sep. 1973, str. 1.

družina

»DRUŽINA« izhaja dvakrat na mesec izvod stane 50 par letna naročnina 12 Ndin. za inosemitve

„ODVEČEN JE STRAH O IZRIVANJU VERNIKOV“

Pod tem naslovom prinaša *Dolenjski list* (25. okt. 1973) razmišljanje „na rob odprtemu pismu jugoslovanskih škofov“. Že v uvodu pove, da kljub nasprotnemu zagotavljanju preveva odprto pismo jugoslovanskih škofov „predvsem politična in ne verska plat problema“.

Neposredno zatem stoji čuden stavek, v katerem zahteva pisec od škofov nekaj, kar jim ni dovoljeno, pa se tudi sami v to nočejo spuščati. Pravi namreč, da hočejo dati škofje „vprašanjem, ki žulijo katoliško cerkev pri nas, čimbolj glasen poudarek, hkrati pa v poslanici previdno molčijo o vseh vprašanih, ki tarejo našo družbo“. To je vendar politična zadeva; takšno obnašanje bi kmalu obsodili kot klerikalizem.

V sestavku samem si v kar se da strpni obliki sledi naštevaje nekaterih dejstev, katerih družba ne more „čisto pozabiti“. Želel bi poudariti razliko med Cerkvijo in posameznimi škofi, duhovniki in verniki: to, kar naj bi med vojno delala Cerkev, je delo posameznikov, to niso bila dejanja Cerkve.

Drugo: znanstveni svetovni nazor. Ateistična šola naj bi se opirala na „znanstveni pogled na svet“. Takšnega pogleda ni, so pa bolj ali manj na znanost oprte razlage sveta, vendar so za zdaj še vse prej vera kot znanost.

O zidanju razkošne cerkve v Žužemberku tole: tamkajšnji kristjani so

pripravljeni postaviti (če ni drugih možnosti) cerkev-šotor. Ali jim je v tem primeru občina pripravljena dati ustrezna dovoljenja? V pogovorih so bili zavrtnjeni tudi takšni ali podobni predlogi.

Družina, Ljubljana, 4. nov. 1973, str. 5.

Iz tujih časopisov

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. Op. ured.

TITOVİ PROTISLOVNI CILJI

Za Arabce stori Tito skoraj vse. Vsakič, ko vznikne na Bližnjem vzhodu vojna, on zanje zaborna. Junija 1967 je on pognal vzhodni blok — kateremu njegova dežela sploh ne pripada — k prekinitvi diplomatskih odnosov z Izraelom; le Ceausescu se ni dal pognati. Sedaj je Tito oblegal sovjetske voditelje, da naj ja ne prezrejo arabskih koristi pri prizadevanju, da bi popustila napetost z Ameriko. Obakrat je dal jugoslovanski zračni prostor na razpolago sovjetskim letalom, ki so nosila na vojna pozorišča material.

Njegova uslužnost Arabcem bi ga morala pravzaprav narediti za važnega tovariša Brežnjeva. A Moskva ni bila ne leta 1967 ne leta 1973 pripravljena jemati Beograd kot uglednega zaveznika na Bližnjem vzhodu. Danes misli prav tako malo kot takrat na to, da bi vključila Jugoslavijo v svojo politiko na Bližnjem vzhodu. Tako je Tito kljub svoji neupehanosti daleč od središča odločitev: to je pri svetovnih silah.

Da bi mogel tam odločati, tega ni niti on sam zadnja leta več resno verjel. A njegova politika na Bližnjem vzhodu ima zanj drug namen: zagotoviti mora Beogradu naklonjenost arabskih držav, v katerih vidi važne jutrišnje politične in gospodarske partnerje (in ne le dobavitelje olja); mora pa tudi pomagati povečati težo Jugoslavije v tretjem svetu. Titova stara srčna misel o svet obdajajočem bloku neuvrščenih in o vodilni vlogi Jugoslavije v njem se tu spet pojavlja kot gonilo.

Gibanje neuvrščenih, katerega pokrovitelji so bili nekoč poleg Tita Nehru, Nasser in Sukarno, je vedno trpelo na nasprotju med oznanjanim naukom in resničnim delovanjem. Kot glavnega nasprotnika je imenovalo kar „imperializem“. A od začetka je tolklo mnogo krepkeje po Ameriki kot po Sovjetski zvezi. Iz enostranosti je zadnja leta nastala pristranost in to je povzročil ne nazadnje Tito. Ko je na zadnji svetovni konferenci neuvrščenih septembra 1973 v Alžiru libijski predsednik Gaddafi postavil sovjetski imperializem v isto vrsto z ameriškim, je ostal v konferenčni dvorani kot izgubljen samotar. Sovjetska zveza, ki je prej prezirala politiko neuvrščenosti, ker je v njej videla le v besedo zavito nemoč, danes ceni korist, ki ji jo ta politika prinaša (dokler ne bo kakšna država Varšavskega pakta skušala na splavu blokovne neuvrščenosti odpluti od sovjetskega bloka).

Kar je torej danes v jugoslovanski politiki do Bližnjega vzhoda videti kot potrdilo volje do neodvisnosti od Sovjetske zveze, to se kaj kmalu izkaže kot zmes lastnih koristi in naklonjenosti Sovjetom. Ozir na Sovjetsko zvezo, ja, podpora nje je danes temeljna prvina Titove zunanje politike — ne samó na Bližnjem vzhodu.

Odkod ta sprememba moža, ki je nekoč leta dolgo gojil smrtno sovraštvo do sovjetskega velikana? Pojasnitev se nahaja v spremenjenih odnosih v Vzhodni in Srednji Evropi, v porastu sovjetske moči tam, predvsem pa v jugoslovanski notranji politiki.

(Dalje na str. 38)

MARIBOR. — Septembra 1973 je mesto Maribor imelo 121.984 prebivalcev. Tako se je po velikosti v jugoslovanskem merilu uvrstilo na deveto mesto za Beogradom, Zagrebom, Skopjem, Sarajevom, Ljubljano, Splitom, Novim Sadom in Reko.

MARIBOR. — V petih sošeskah mesta je izdelan nov urbanistični načrt za gradnjo 1575 stanovanj. Poleg družbene gradnje lahko dobé prostor tudi privatniki.

MURSKA SOBOTA. — Mesto bo dobilo nov kulturni center. Načrte je izdelal soboški arhitekt Kolarič. Široko zasnovano središče bodo gradili postopoma. Poleg gledaliških prostorov bodo v njem tudi galerijske sobe in prostori Pomurske založbe s knjigarno.

MURSKA SOBOTA. — V petih letih so občani s samoprисpevki spremenili videz svojega mesta, ki naglo zalušča neurejene sledove preteklosti. Uspešno so uredili objekte družbenega standarda: kanalizacijo, vodovod, ulično razsvetljavo, otroško varstvene in rekreacijske objekte.

MUTA. — V tovarni poljedelskega orodja so proslavili 400-letnico. Obenem so odprli novo tovarno jeklenega granulata na Muški Dobravi. Proizvodnja vidno raste, kar ustvarja boljše življenjske pogoje domačinov, ostalim pa daje večjo možnost pri delu. Tovarna se specializira predvsem za majhne in ročne kmetijske stroje.

ORMOŽ. — V sodelovanju domače tovarne Jože Kerenčič in avstrijske ter londonske mednarodne korporacije bodo spomladi začeli graditi tovarno očal. V njej bo našlo delo 170 delavcev. Skupna naložba pa bo veljala 5 milijard sdin.

PIRAN. — Po vseh morjih sveta plove 280 trgovskih ladij z jugoslovansko zastavo. Na njih je 10.500 mornarjev. Na tujih ladjah pa je 12.000 naših mornarjev. Na tuje ladje odhajajo predvsem za-

(Dalje na str. 38)

SREČNO NOVO LETO

V novem koledarju beremo: prvi januar. Novo leto se prične s prvim januarjem.

Stanko ogleduje koledar.

Leto ima dvanajst mesecev. Vsak mesec ima svoje ime. Mesec ima štiri tedne. Teden ima sedem dni. Nedelje in prazniki so zaznamovani z rdečo barvo.

Na dan novega leta je Stanko vstal zgodaj in voščil staršem takole:

Za novo leto voščim, moj ata, moja mama: veliko sreče, zdravja naj Bogec daje vama!

KJE SO ŽIVALI POZIMI?

Medved spi v brlogu.

Veverica si poišče zavetje v svojem gnezdu.

Lisica se potepa po gozdu.

Zajec strada po polju.

Jež se zakopje v zemljo.

Srne se potikajo po gozdovih.

Polž prezimuje v svoji hišici.

Mravlje spijo v zemlji.

Muhe in pajki so skriti v špranjah in luknjah.

Žabe spijo v vodnem blatu.

Kače varno počivajo pod skalami in koreninami.

Ribe preživijo zimo globoko v vodi.

Lastovice so v toplih krajih.

Mraz in sneg pomorita mnogo živali.

VESELI JAPA

Veseli Japa je opazil kraj trtja zajčka, ki je spal. Potihoma se je približal in oprezal, kako bi ga živega ujel. A namesto da bi zajčka prijel, je pričel razmišljati:

„Zajčka bom ulovil in prodal. Za izkupiček si bom kupil petelinčka. Ko bo petelinček zrastel, ga bom prodal in za dobljeni denar kupil jagnje. Iz jagenjčka bo postal oven, prodal ga bom in si kupil tele. Tele se bo odgojilo v vola. Prodal bom vola in kupil žrebe. Ko bo žrebe zraslo, si bom napravil voz, predenj zapregel

kdo je naredil stvari?

Invalid je hotel izstopiti na bližajoči se avtobusni postaji. Iz rok se mu je izmuznila palica. Ko jo je s težavo pobral, je polglasno rekel: „Hvala Bogu!“

Dekle, ki je stala v bližini, je rekla: „Očka, kako pa veste, da je Bog? Saj ga niste videli!“

Invalid ji je odvrnil: „Saj tudi tvoje pameti nisem videl, pa upam, da jo imaš.“

Okrog sebe vidimo mnogo stvari, ki so jih naredili ljudje. Vidimo tudi mnoge stvari, ki jih ljudje niso mogli narediti, npr. sonce, luno, zvezde, hribe, rastline, živali.

Na vprašanje: „Kdo jih je naredil?“ nam naša pamet odgovarja: „Mora biti nekdo, ki jih je naredil. Mora biti Bog.“

„Fička“ vsi dobro poznamo. Poznamo pa tudi druge vrste avtov. Poznamo vsaj nekatere dele avta in vemo, kako delujejo.

Čim bolj spoznavamo delovanje avta, tem bolj vidimo, kako preiščeno je vgrajen vsak

del. Občudujemo sestavljalce, ki so vse to zamislili.

Kakor avto nam tudi ura, reaktivec, umetni satelit govorijo, da jih je moral nekdo zamisliti in izdelati.

Isto velja za ves svet. Pamet nam pravi: mora biti nekdo, ki je tako moder in tako mogočen, da si je vse to zamislil in izdelal. Mora biti Bog.

V sebi imamo vest. Če delamo dobro, nas hvali, če delamo slabo, nas graja. Tako govori, pa čeprav mi ne bi hoteli.

Sami si tega zvočnika nismo vdelali. Vdelal nam ga je Bog.

konjička in drrrr — se bom zape-
ljal, kamor me bo volja.“

Komaj pa je Japa zakričal drrrr,
se je zajček prebudil in oddirjal
v gozd. Lojze Zupanc

SLOVENSKA ZASTAVA

Slovenska zastava ima tri barve.
Od zgoraj navzdol si sledijo: bela,
modra, rdeča.

Slovenci smo dobili zastavo že
pred več kot sto leti. Zamislila
sta jo profesor Peter Kózlar in
Anton Globočnik.

Zastava je znak naroda. Sloven-
ska zastava nam predstavlja slo-
vensko zemljo, slovenski narod,
njegov jezik, kulturo, običaje in
navade ter vse, kar je slovenskega.
Zastava nam je nekaj svetega.
Pravimo, da je naša narodna sve-
tinja.

Slovenci, ki živimo izven Slo-
venije, moramo ostati vedno po-
vezani s svojo domovino. Spoštu-
jemo in ljubimo vse, kar je slo-
venskega, zato spoštujemo in lju-
bimo tudi slovensko zastavo.

ŽIVALI NAS UČIJO

Bojazljiv pes huje laja nego
grize.

Kadar mačke ni doma, miši ple-
šejo.

Osel je vodo nosil, pa je od že-
je poginil.

Polž pokaže roge, kadar ga nih-
če ne vidi.

Jezen človek je kot kuhan rak,
če nima polžje krvi.

Vsaka lisica hvali svoj rep.

Ljudska modrost

PESEM NAGAJIVKA

Zima, zima bela
vrh goré sedela,
vrh goré sedela,
pa tako je pela,
da bo Mirka vzela,
da bo Mirka vzela,
ker on nič ne dela,
ker on nič ne dela,
ker on nič se ne uči —
čakaj, čakaj, Mirko ti!

Oton Župančič

ugani, če znaš?

Črke jem,
čeprav, kaj je črka, ne vem.
V knjigah noč in dan tičim,
in vendar se iz njih nič ne
naučim.

(Knjižni mol!)

On gre črn v toplice,
pride pa rdeč nazaj.

(Rak)

Vsi sinovi imajo kapice,
samo oče je nima.

(Hrast in želod)

Na spodnji risbi je narisana Ja-
nez v šestih različnih držah,
a pri vsaki manjka neki pred-
met, ki pa je drugje narisano.
Katere črke spadajo k posa-
meznim številkam?

radi boljšega zaslužka in večjih možnosti za študij in napredovanja. Njihov kruh je zelo težak, saj ima devet skorij (dalmatinski pregovor). Najtežje je zaradi odtrganosti od doma, čeprav je vsaka kaplja znoja le njemu namenjena.

POSTOJNA. — Delavska univerza v Postojni se je v zadnjih letih razvila v pomembno izobraževalno ustanovo na notranjsko-kraškem področju. Ustanovljena je bila pred desetimi leti. Sedaj ima 428 izrednih slušateljev na raznih visokih in višjih šolah ter 319 slušateljev na raznih drugih šolah. Pred kratkim so podelili diplome sedmim inženirjem agronomije.

POSTOJNA. — Vsaka tretja družina stanuje v novem stanovanju. V štirih novih naseljih v 40 blokih in 70 zasebnih hišah stanuje 500 družin. Nov kompleks Kremenca je v izgradnji.

POHORJE. — Mariborsko cestno podjetje je asfaltiralo gorsko cesto od Hoč do Areha. Tu bodo zrasla nova smučišča, ki bodo razbremenjevala ostala pohorska, ki so že preveč natrpana. Nova cesta je najvišja asfaltirana cesta v Sloveniji. (1250 m, Jezersko 1215 m).

RADENCI. — Radensko zdravilišče je letos poslalo v svet 25 milj. litrov mineralne vode. Proizvodnja „Deita“ hitro narašča in je že dosegel 5 milj. litrov ter je s tem prvi proizvajalec v Evropi. Letos se je tu zdravilo preko tisoč bolnikov. Sedaj je v izgradnji nov terapevtski objekt s pokritim plavalnim bazenom. Turizem je zabeležil velik porast s 122.000 nočitvami.

RAVNE na KOROŠKEM. — V novembru so se člani mladinske veroučne skupine zbrali in obiskali bolnike in starejše ljudi, ki so prikovani na posteljo. Hoteli so jim pokazati, da so jim v trpljenju blizu. Zapeli so nekaj pesmi ter zaključili srečanje z zahvalno mašo.

RIBNICA. — Sedaj je v tem kraju 25% kmetov. Čez štiri leta jih bo le še 15%, kar pomeni 800 delav-

Ko je začel Tito leta 1948 Stalinu kljubovati, je mogel računati s svojim prebivalstvom, ki je bilo pripravljeno upreti se sovjetskemu imperializmu tudi s skrajnimi sredstvi. V petdesetih in šestdesetih letih potem je Tito, ki so ga k temu silili daljnovidni svetovalci, naklanjal — kolikor dlje, toliko bolj proti svoji volji — svojim podanikom osebne in skromno odmerjene politične svoboščine, narodom svoje večnarodne države pa začete enakopravnosti in sodooločanja v federaciji. To je bil trden temelj, na katerem je mogla Jugoslavija v poletju 1968 proti grožnji, ki se je skrivala v Brežnjevi doktrini, vzdržati.

Vendar tisto, kar je Jugoslaviji dajalo moč in obetalo, da bo njen obstoj najbolj trajno zagotovilo, se je zazdelo Titu kmalu kot nevzdržljiva izdaja. nauka. Prežet od leninistično-stalinistične dobe marksizma je mogel videti v reformizmu jugoslovanskih voditeljev, kot Kavčiča, Tripala in Nikeziča, le meščansko izroditev. Takó je te vrgel, Jugoslavijo pa spremenil kos za kosom v komunistično diktaturo po vzorcu sovjetskega bloka.

Ker se sedaj ne more več opirati na občane svoje dežele in ne na tam živeče narode, potrebuje za ravnotežje zaslabo Sovjetske zveze, ki je pač najboljši porok za poltotalitarni socializem.

Živahni partijski stiki med Jugoslavijo in Varšavskim paktom so skoraj neizogibna posledica notranje politične spremembe smeri. Ko je pred kratkim jugoslovanski partijski sekretar Dolanc, že dve leti najožji Titov zaupnik, obiskal politbiro v Vzhodnem Berlinu, so omenjali kot namen potovanja „izmenjavno skušenj“. To niti ni bila prazna beseda. Jugoslovanski komunizem, kot je danes, in vzhodnonemški si res lahko izmenjata praktične skušnje, posebno glede boja proti „revizionizmu“, „liberalizmu“ in „socialni demokraciji“.

Tito je vedno hotel neodvisno Jugoslavijo. Zadnji dve leti pa hoče obenem odločno nazaj k diktatorskemu komunizmu. To pa stane visoko ceno tudi v zunanji politiki.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 23. nov. 1973.

RIBIČIČEVA SRHLJIVKA

Menda je pred nekaj leti grozilo v južnovzhodni Evropi tole: za las naj bi manjkalo, da bi se republika Slovenija ločila od Titove zvezne države in se priključila Zahodu, s tem bi pa postala tabor „imperializma“ v južnovzhodni Evropi — kot Izrael na Bližnjem vzhodu in s podobnimi posledicami.

To srhljivo podobo je pretekli teden naslikal na steno Mitja Ribičič, eden tistih jugoslovanskih politikov, ki so zmogli doslej prestatati vse čistke s popolno vdanostjo Titu in se celó stanovitno vzpenjati.

Kaj je dalo temu možu povod, da je s takó grozljivo pravljico preplašil jugoslovanske narode, ki jih muči že dovolj ujm — od zagalopirane razvrednotenja denarja in na odnose v sovjetskem bloku spominjajoče trde notranje politike pa do zunanje politike, ki neodvisnosti Jugoslavije ni koristna?

Mogle bi biti v igri osebne zadeve. Ribičič je naprtil omenjeno separatistično politiko v Sloveniji predvsem ministrskemu predsedniku Stanetu Kavčiču, ki so ga konec leta 1972 vrgli Tito in konservativni komunisti okrog njega. Z njim je prišel Ribičič kot šef zvezne vlade od 1969 do 1971 v politični spor.

Vendar si ni mogel Ribičič vzeti samó iz neporavnane računa s Kavčičem pravice, da bi ga sedaj tako obtožil. Njegovo besedo je možno laže pojasniti takó, da je del kampanje hvaličenja Tita, ki je bila kot pritrkavanje k državnemu prazniku 29. in 30. novembra. Kajti kdo je, po Ribičičevem, odvrnil strašno nevarnost, ki je tedaj grozila Sloveniji, Jugoslaviji sploh, in — če človek prav premisli — Evropi? To je bil Tito s svojim „revolucionarnim instinktom“.

Namen je jasen: politiko, ki jo od leninistično-stalinistične rakove usmeritve decembra 1971 v Beogradu ženejo in ki je notranjo enotnost jugoslovanske države oslabila ne dosti manj kot med obema vojnama petletna diktatura kralja Aleksandra, bi radi ljudem prikazali vsaj kot nujno zlo za ohranitev enotnosti Jugoslavije.

Ali pa je to sploh možno? Čas, ko je bil Stane Kavčič ministrski predsednik in najvplivnejši partijski voditelj v Sloveniji, je premalo oddaljen, da bi ga mogli Jugoslovanom očrtniti; že itak je njihova pripravljenost, da bi vodstvu verjeli, od 1971 upadla. Zlasti Slovenci, katerim je Ribičičeva trditev predvsem namenjena, bodo videli v njej le nadaljevanje bojnega pohoda, le s še večjimi sredstvi.

Stane Kavčič je bil zagovornikom polstalinističnega socializma v Jugoslaviji trn v obeh najkasneje od leta 1968. Kritično je preiskal, kam je privedel do preko šestdesetih let v Jugoslaviji gnani prisilni komunizem ekonomsko in civilizacijsko visoko razvito Slovenijo, in je spoznal težke pomanjkljivosti sistema: pomanjkanje resničnega — socialističnega — tržnega gospodarstva; diktatorsko partijsko oblast, ki ni režimu pustila, da bi si pridobil ljudstvo; osebno politiko, ki je mnogo važnih položajev v državi in gospodarstvu naklonila nesposobnim koristolovcem; in končno bizantinski obrednik, ki je politiko in politike ljudstvom zakril.

Proti tem ujmam se je Kavčič bojeval. Kmalu je bilo mogoče videti njegove uspehe. Slovenija se je odločila za bolj pametno finančno in gospodarsko politiko, nameščal je vedno več zmožnih strokovnjakov na važna mesta, vodil je bolj strpno cerkveno politiko in skušal je celó v svojo partijsko organizacijo in v volilni in parlamentarni aparat, ki je do tedaj kot povsod po Jugoslaviji služil le kot slepilo za oči, vpeljal nekaj demokracije. Ljubljanski časopisi so se začeli spoprijemati s snovjo, ki je bila do tedaj nedotakljiva.

Vse to je bilo treba počenjati proti sumničanju in nasprotovanju slej ko prej nazadnjaškega Beograda. Z njim je prišel Kavčič navzkriž tudi zaradi denarnih podpor manj razvitim pokrajinam Jugoslavije. Spoznal je, da mora Slovenija zanje preveč odvajati, zato je sama zaostala v lastnem gospodarstvu in infrastrukturi; za manj razviti jug bi na dolgo roko tako manj storila, kot bi sicer mogla.

Pri slovenskem ljudstvu je našel naraščajočo naklonjenost. To mu je pripeljalo Titovo nevoljo: ta dolži, tako kot vsi komunisti stare šole, partijske voditelje, ki uživajo podporo ljudstva, buržuaznega odklona. Ker se je Kavčič večkrat celo v krepkih sporih Titu v obraz postavil, se je temu zazdel še nevarnejši.

Udarne čete proti samovoljnemu možu je Tito zlahka našel. To so bili predvsem Slovenci, ki so bili Kavčiču nevoščljivi njegove priljubljenosti pri ljudstvu: za razloge nedopustljivi Kardelj, Titov prejšnji zaupnik, ki ni bil v svoji domovini nikdar priljubljen, in blede komolčarski funkcionarji kot Ribičič. Tudi Stane Dolanc, od preokreta 1971 drugi mož v Jugoslaviji, ni bil Kavčiču naklonjen. Tem so se pridružili politiki manj razvitih delnih republik, ki so Kavčiču očitali slovenski nacionalizem.

Začudljivo je, da se je mogel Kavčič obdržati spričo takšnih zoprnikov, ko je sprožil Kardelj po Titovem naročilu proti njemu poleti 1969 v Ljubljani prvo ofenzivo. „Nacionalizem“, „separatizem“, „meščansko popuščanje“, „socialna demokracija“ — takó se je tedaj glasil seznam pogršk, ki so jih Kavčiču očitali, češ da jih sam počenja ali pa vsaj dopušča. Nobeden od očitkov ni bil upravičen, očitek separatizma je bil pa naravnost smešen. Kavčič je le hotel priversti Jugoslavijo od poltotalitarnega komunizma k svobodnejšemu.

Tito ni miroval. Konec 1972 je vrgel Kavčiča, takoj za hrvaškimi reformatorji in istočasno s srbskimi. Kot vsi odstavljeni je tudi Kavčič od tedaj v Jugoslaviji ne-oseba. A nazadnjaki vedo, da ni mogoče tako brž spomin na Kavčiča zbrisati. Tudi zato je hotel Ribičič izbahati srhljivko o drugem Izraelu pod Karavankami.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 4. dec. 1973.

cev. V občini je veliko malih podjetij, ki so pripomogla k hitrejšemu razvoju tega kraja. Z uvozom kapitala bodo lahko nudili tudi tem delo. Računati pa morajo tudi na 800 zdomcev, ki se bodo čez čas začeli vračati domov.

SEČOVLJE. — Portoroški zavod za turizem v Sečovljah ureja sedanje športno letališče zaradi vse večjih turističnih potreb. Pripravljajo pristajalno stezo, ki bi sprejela manjša potniška letala, ob straneh pa travnato površino za športna in jadralna letala. Poleg tega bo postavljenih več hangarjev in manjša letališka zgradba.

SLOVENSKA BISTRICA. — Na misijonsko nedeljo so se tu zbrali vsi člani župnijskih svetov (250). Posebno doživetje je bilo darovanje med sv. mašo, ko so k oltarju prinesli sodček vina in nekaj hlebov kruha. Po maši so — kot nekoč prvi kristjani — kruh in vino razdelili. Bila je prava agape. Škof Grmič je nato predaval o delu župnijskih svetov. Poudaril je važnost pogostnih sestankov in pravilne razdelitve dela. Zmotno je mnenje, da so ti sveti le ključ za izhod iz gmotnih težav. Prav ti duhovniku lahko veliko pomagajo pri karitativnem, liturgičnem in ostalem župnijskem delu. S tem se ustvarja zavest, da smo vsi odgovorni za župnijsko delo in pravilno duhovno formiranje. Po pogovoru so mladi imeli recital, sestavljen iz besedil naših misijonarjev.

ŠKOFJA LOKA. — Slovenske mlekarne so pred osmimi leti odkupile 90,5 milj. litrov mleka. Letos so ga 188 milj. litrov. Ta uspeh je bil dosežen z modernizacijo družbenih farm in s preusmeritvijo 5.880 kmetij v živinorejo. Na 13. republiški razstavi mlečnih izdelkov so ocenjevali 122 izdelkov iz 15 mlekar. Ugotovljen je bil velik napredek v tehnologiji in kakovosti izdelave.

VELENJE. — Kolektiv rudnika lignita neprekinjeno koplje premog v treh izmenah, da bi tako omilil povpraševanje po njem. Ves premog gre vsak dan sproti v prodajo. Letos so dosegli rekord — 4 milj. ton.

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1.50 avstrijskega šilinga (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševavca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševavca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštah kupnih pristojbino za dvoje pisem v tujino.

● **JANKOVIČ**, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● **PREVAJAVSKA PISARNA** V MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi. Dipl. filolog **JOSEPH ARECH**, 8 München 50, Pfeilschifferstraße 21, tel. 14 13 702.

● **SLOVENSKI, HRVAŠKI** IN SRBSKI EKSPRES-PREVODI, sodno overljeni: sodni prevajalec in tolmač **MILENA GRATZA**, 8 München 50, Menzingerstr. 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajska postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Finsterwalderstraße) ali 75 (Eversbuscherstraße).

● **PREPROST SLOVENSKI FANT**, 27 let, išče prav tako preprosto dekle, 20 do 25 let, ki bi se z njim poročila, preživela še nekaj let v ZR Nemčiji in se potem vrnila z njim v domači kraj, kjer ju čaka gotov dom.

Počuti se zelo samega. Pričakuje iskreno ponudbo. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani levo spodaj. (Št. 1).

● **HIŠO** v Savinjski dolini, primerno za obrt, gostinstvo ali turizem, z lepim vrtom, **PRODAM**. — Jože Kočever, Prebold 61, 63312 Prebold, Slovenija, Jugoslavija.

● Ugodno **PRODAM** nadstropno HIŠO z lepim vrtom in parkom. Petrovič, Ulica heroja Slaka 13, 83210 Trebnje, Slovenija, Jugoslavija.

● **PRODAM ZGRADBO** z gostilno in turističnimi sobami v bližini Rogaške Slatine, na križišču cest Rogaška Slatina-Atomske toplice-Celje in Rogaška Slatina-Maribor. Gostilna ima zelo lepe prostore, veliko kapaciteto, velik parkirni prostor, vse asfaltirano. Pri gostilni so avtobusne postaje. Telefon v hiši. Podrobnejše informacije daje Simon Ivanuš, 63241 Podplat št. 5, Slovenija, Jugoslavija.

NOVE KNJIGE

Vital Vider

● **ZAKONCA** — se POZNATA? Maribor 1973

Knjiga je nastala ob stikih z zakoni, predvsem ob duhovnih srečanjih ali duhovnih vajah za zakonske pare. Namenjena je mladim zakoncem. Njena glavna misel je: mož in žena se morata med seboj vedno znova iskati in najdevati.

Nekaj naslovov poglavij te knjige: Kako graditi ljubezen, ki bo trajala? Kaj pričakujeta od svojega zakona? Naučiti se govoriti isti jezik. Skupne odločitve in spori? Kako premostiti prva razočaranja? Spolna vzgoja. Imeti, ne imeti otroke. Odnosi do prijateljev in znancev. Ob težavah...

Naročila sprejema Vital Vider, Magdalenski trg 3, 62000 Maribor.

Alojzij Geržinič

● **JANEZ GNIDOVEC** Buenos Aires 1972

Dr. Janez Gnidovec je bil rojen v Velikem Lipovcu nad Žužemberkom. Bil je duhovnik, vzgojitelj, misijonar, škof.

Knjiga opisuje globoko življenje in obširno delovanje tega skopskega škofa, umrlega leta 1929. Kdorkoli ga je osebno poznal, je bil prepričan, da je to res božji mož. Življenjepis v stvarnem slogu kaže, kako življenje enega človeka razodeva vrednote in

dobrine, ki so večne. Bil je človek in je spoštoval človeka. Bil je Slovenec in ni nikdar zatajil svojega slovenstva. Kot vernik, duhovnik in škof je znal biti človek za druge.

Knjiga obsega 227 strani in vsebuje 72 dokumentarnih fotografij. Posreduje jo Mohorjeva knjigarna v Celovcu.

CELJSKE MOHORJEVKE

● **MOHORJEV KOLEDAR 1974** — Privlačno, poučno branje z raznih področij, mnogo uporabnih podatkov, bogato ilustrirano gradivo.

● **Ivan Pregelj, TOLMINCI** — To najpomembnejše slovensko leposlovno delo o naših kmečkih uporih je Mohorjeva ponatisnila v počastitev 400-letnice slovenskih kmečkih uprov.

● **Marijan Zadnikar, SAKRALNI SPO-MENIKI** — To je v poljudni besedi napisano delo o najznačilnejših sakralnih spomenikih, kot so cerkve, znamenja, freske ipd. Številne ilustracije krasijo delo.

● **Miran Sattler — France Stelè, STARE SLOVENSKE LIPE** — Gre za živahno pripovedno delo, povezano z zgodovinskimi izročilom, z anekdotami in s slovensko folkloro. Knjiga vsebuje tudi mnogo ilustracij.

● **APOSTOLSKA DELA** — To je nadaljevanje lani prav tako pri Mohorjevi izdanega Jezusovega evangelija. Knjiga je barvno ilustrirana. Knjige lahko naročite pri Mohorjevi družbi, Zidanškova 7, 63000 Celje.

KDO JE BIL UBIJALEC?

Šest moških je osumljenih umora. Pišejo se Mali, Korenjak, Rožmarin, Gornik, Rebernjak in Kovač. Kovač je sedel do 18. ure s Korenjakom v neki kavarni. Potem je odšel Kovač domov. Medtem je šel Korenjak z Rebernjakom h Gorniku. Tega ni bilo doma; malo predtem je odšel z ubijalcem na stanovanje h Kovaču. Kovač je medtem odšel k Maliju, ki ga pa ni dobil doma. Rožmarin je Malija prosil, naj bi vzpostavil zvezo s Korenjakom in Rebernjakom. Korenjaka je Mali našel, Rebernjaka pa so pred četrto ure iz nekega hotela klicali. Tisti, ki je klical, je bil ubijalec.

Kdo je bil to?

SKRINJE

Sultan je rekel lepi Jasmini: „Dve od teh štirih skrinj sta polni draguljev, drugi dve polni kovancev. Dve vsebujeta samo zlato, drugi dve samo srebro. Vsaj ena skrinja z zlatom stoji na desni strani ene skrinje s srebrom. Vsaj ena skrinja z dragulji stoji na desni strani druge skrinje z dragulji. Na desni ene skrinje z zlatom ni nobene skrinje s srebrom. Na desni strani ene skrinje z dragulji je vsaj ena skrinja s kovanci. Na desni strani ene skrinje z zlatom je vsaj ena skrinja z zlatom. Na desni strani ene skrinje s kovanci ni nobene skrinje z dragulji. Če mi poveš točno, kaj je v vsaki od teh štirih skrinj, je ves zaklad tvoj.“

Kako se glasi pravilni odgovor?

MUŠICA V UŠESU

Pozno zvečer je slonel gošpod Poznič pri odprtem oknu, pa mu je pri tem priletela mušica v uho. Zdelo se mu je, da je sedla prav na bobenčkovo membrano in tam začela brenčati. Občutek je imel, kot da bi imel motor v glavi, tako je šumelo. Ne njemu ne njegovi ženi se ni posrečilo spraviti mušice iz ušesa.

Kaj je končno le storil, da je dobil mušico iz ušesa?

VODNJAK

V neki vodnjak priteka voda iz štirih studencev. Prvi studenec daje toliko vode, da napolni vodnjak v enem dnevu, drugi ga napolni v dveh, tretji v treh in četrti v štirih dneh.

V kakšnem času se vodnjak napolni, če tečejo vsi štirje studenci hkrati?

REŠITEV PREJŠNJIH UGANK

LESENI ZAMAŠEK: Leseni zamašek bo moral imeti obliko, kot jo kaže risba. V legi, kot je na risbi, zapre odprtino X; nje-

gova zgornja ravnina je tako velika kot okrogla odprtina; če ga postavimo postrani, pa popolnoma zapre kvadratno odprtino.

DAL — VZEL: Mož je imel pri sebi 600 dinarjev. Po podvojitvi je imel 1.200 dinarjev, od katerih je dal 800 dinarjev v blagajno. Ostanek 400 dinarjev mu je blagajnik spet podvojil, tako je dobil 800 dinarjev in s temi je ravno še lahko poravnal svojo obveznost.

Ko bi imel v začetku več kot 800 dinarjev, bi se mu podvojitve splačale: čim večkrat bi od svojega podvojenega denarja dal po 800 dinarjev, toliko več bi imel.

KOLIKO DENARJA SO IMELI: Janez je imel najmanj denarja, zato velja njegov denar kot en del. Miha je imel tri dele, Tomaž dvanaest delov. Prijatelji so torej imeli: $1+3+12 =$ skupaj 16 delov ali 160 dinarjev. Na en del pride pomettakem 10 dinarjev. Janez je imel 10, Miha 30, Tomaž 120 dinarjev. Krčmar je naštel na mizo 5 dinarjev.

NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:

NAŠA LUČ

Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt, Austria

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

RAVNATELJSTVO slovenskega dušnega pastirstva v zdomstvu:

Tajnik: Franc Bergant, Via della Sagrestia 17, I-00120 Città del Vaticano.
(Tel. 6382-3924).

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz (Tel. 0 31 24 - 23 59).
Anton Miklavčič, Kappelleng. 15, 9800 Spittal/Drau. (Tel. 0 47 62 - 3 34 62).
P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift. 6422 Stams, Tirol.
Alojzij Sterle, Kolonitzplatz 1, 1030 Wien 3.
„Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.
Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I (za cerkvijo Am Hof.)
Janez Žagar, Bahnhofstr. 13, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).
Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle. (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).
Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).
Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Méricourt.
Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.
Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.
Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Slov. dušnopastirski urad, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 — 32 84 10).
Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 02141 - 3440 45).
Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstr. 29 (Tel. 02132 - 6 26 76).
Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 - 24 38 89).
Jože Bucik, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 - 24 38 80).
Dr. Edo Škulj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).
Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).
Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel. 0711 - 38 21 74).
Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).
Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).
Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 42 74).
P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).
Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Štefan Vereš, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Telefon 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030 - 784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50-44-15).
P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 / 2-19-55).